Shree Nisargadatta Samadhi Charitable Trust, Mumbai
श्री निसर्गदत्त समाधी चॅरिटेबल ट्रस्ट, मुंबई द्वारा प्रकाशित त्रैमासिक

NISARGAVAANI
निसर्गवाणी ನಿಸರ್ಗವಾಣಿ નિસર્ગવાની

वर्ष २ रे अंक : ६ वा (ऑक्टोबर ते डिसेंबर २०२६) Year 2nd Issue 6th (October - December 2026)

तो चालतें ज्ञानाचे बिंब।
तयाचे अवयव ते सुखाचे कोंभ।
माणूसपणाची भांब। लोकांसी भागू।।

सद्गुरू श्री गुरूदेव रानडे

Sadguru Shri Gurudev Ranade

ಸಂಪಾದಕ

ಡಾ. ಧೀರಜ್ ಸರ್ವದಾ್ಯ : +91 988131421

ವಿಜಯ ನಜ್ರೆ: +91 9403707936

ಸ್ಮಿತಾ ಥೋರಟ್: +91 8698863395 ತುಷಾರ್ ನಾಯ್ಕ್: +91 8369105437

ವಿನ್ಯಾಸ

ನಿಸರ್ಗವಾಣಿ ತಂಡದಿಂದ ಇನ್ಪುಟ್ಗಳೊಂದಿಗೆ ರೆಖಾ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್

ವೆಬ್ಸೈಟ್: www.nisargdattasamadhi.in

ವೆಬ್ಸೈಟ್: nisargadattasamadhitrust2025@gmail.com

ಲೇಖನಗಳಿಗಾಗಿ ಮನವಿ

ಯಾವುದೇ ಜರ್ನಲ್ ಸಂಭಾವ್ಯ ಬರಹಗಾರರ ಲೇಖನಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ, ನಮಗೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ನಾವು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವು ಎಲಾ್ಲ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಥಗಳನ್ನು ಮೀರಿದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಿಸರ್ಗವಾಣಿಯು ಶ್ರೀ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಮಹಾರಾಜರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ವಿವಿಧ ಸಂತರ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದ ಬೋಧನೆಗಳು, ಅವರ ವಿಧಾನಗಳ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನುಭವಗಳು, ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ಬೋಧನೆಗಳು, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಬೋಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಧರ್ಮದ ಬೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನುಭವಗಳು ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು ಪದ್ಯಗಳು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ಒಳನೋಟಗಳು, ಕವನ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯ ಓದುಗರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ.. ನಮ್ಮ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆಯೆಂದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯು ಸ್ವತಃ ವಿಶಾಲವಾದ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಸಲಹೆಗಳು

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಲೇಖನಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರಬೇಕು (ಸುಮಾರು 750 ಪದಗಳು), ಮಧ್ಯಮ (ಸುಮಾರು 1500 ಪದಗಳು) ಅಥವಾ ದೀರ್ಘ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ (ಸುಮಾರು 2300 ಪದಗಳು) ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇವೆ.

ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಇ-ಮೇಲ್ ಮೂಲಕ nisargavaani240125@gmail.com ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಇಂಚಗಿರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿನ ಮಹಾನ್ ಕೊಡುಗೆ

ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಂಪರೆಯ ವಿಕಾಸವು ಕೇವಲ ಗ್ರಂಥರಚನೆ, ತತ್ತ್ವಚಿಂತನೆ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆತ್ಮಾನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದ ಸಂತರ ಜೀವನದಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರ ಶಿಷ್ಯಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಮುನ್ನಡೆದಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ವಿಕಸಿತಗೊಂಡ ಇಂತಹದೇ ಒಂದು ಅನುಭವಪ್ರಧಾನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಿಂಬರ್ಗಿ ಅಥವಾ ಇಂಚಗಿರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಂಪರೆಯ ಆಧುನಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಿಂಬರ್ಗಿಕರ್ ಮಹಾರಾಜ್, ಶ್ರೀ ಭಾವುಸಾಹೇಬ್ ಮಹಾರಾಜ್ ಉಮದೀಕರ್, ಶ್ರೀ ಅಂಬುರಾವ್ ಮಹಾರಾಜ್, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ ಮಹಾರಾಜ್, ಶ್ರೀ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಮಹಾರಾಜ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾಮಚಂದ್ರ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾನಡೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನವು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಏಕೆಂದರೆ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರು ಈ ಪರಂಪರೆಯ ಕೇವಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ, ಸಂತಸಾಹಿತ್ಯ,

ತುಲನಾತ್ಮಕ ಧರ್ಮಚಿಂತನೆ, ಆಧುನಿಕ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಅನುಭವಾಧಾರಿತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಅದ್ಭುತ ಸಮ್ಮಿಲನವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಇತಿಹಾಸದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದು ಅಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ; ಅದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಇತಿಹಾಸದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಘಟ್ಟವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಂಬರ್ಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಕಾರ್ಯದ ಮಹತ್ತ್ವವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಂಪರೆಯ ಉಗಮವು ಶ್ರೀ ನಿಂಬರ್ಗಿಕರ್ ಮಹಾರಾಜರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮುಂದೆ ಶ್ರೀ ಭಾವುಸಾಹೇಬ್ ಮಹಾರಾಜ್ ಉಮದೀಕರರು ಈ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಇಂಚಗಿರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು 'ಇಂಚಗಿರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಈ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯ ಒತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಕರ್ಮಕಾಂಡಗಳಿಗಿಂತ ಅಂತಃಕರಣದ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಮೇಲಿದೆ. ಸದ್ಗುರುಗಳಿಂದ ಲಭಿಸಿದ ನಾಮ, ಅದರ ಅಖಂಡ ಸ್ಮರಣೆ, ಧ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಸದ್ಗುರುಗಳ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮರ್ಪಣಾ ಭಾವ— ಇವುಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಸಾಧಕನು ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಮಾರ್ಗದ ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಮರಾಠಿ ವಿಶ್ವಕೋಶದ ನಮೂದಿನಂತೆ, ಸದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಭಾವುಸಾಹೇಬ್ ಮಹಾರಾಜರ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಗುರುದೇವರಲ್ಲಿ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಅನುಭವಗಳು ಮೂಡತೊಡಗಿದವು. ಆ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಅವರು ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಅಂಶವು ಅವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಕಾರ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವು ಕೇವಲ ಬುದ್ಧಿಯ ಕಸರತ್ತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಅದು ಅನುಭವದ ವಿವರಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸ ಮತ್ತು ಸಾಧಕರ ಅಪರೂಪದ ಸಂಗಮವಾಗಿತ್ತು. ಆಧುನಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ, ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಶೋಧಕ ಮತ್ತು

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆಡಳಿತಗಾರರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಕೇವಲ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವತಃ ಕಠಿಣ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಗಳ ಶೋಧ ನಡೆಸಿದರು ಮತ್ತು ನಂತರ ಆ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಅರ್ಥ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರ ಆಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ಸಂತರ ಅಂತರ್‌ಪ್ರಕಾಶ ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವವು ತರ್ಕಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ ಅದು ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಂತಿಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡುವ ಅನುಭವವಾಗಿತ್ತು. ಈ ನಿಲುವಿನಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕ ಬೌದ್ಧಿಕ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಲು ಹೊಸ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಇಂಚಗಿರಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿನ ಗುರುತತ್ತ್ವವು ಈ ಸಾಧನಾ ಮಾರ್ಗದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಭಾವುಸಾಹೇಬ್ ಮಹಾರಾಜರು ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಗುರುವು ಕೇವಲ ಉಪದೇಶ ನೀಡುವ ಶಿಕ್ಷಕನಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಸಾಧಕನ ಆತ್ಮಯಾನಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತೋರುವ ಸದ್ಗುರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಳವಾಗಿತ್ತು. ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಗುರುಭಕ್ತಿಯು ಕುರುಡು ಅನುಕರಣೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಗುರು ತೋರಿದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಸತ್ಯದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವ ಪಡೆಯುವುದು ಅವರ ಗುರುಭಕ್ತಿಯ ತಿರುಳಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂಚಗಿರಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿನ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಅವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆಯ ರೂಪವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಗುರು ಹೇಳಿದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಅಂತರ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಇಂಚಗಿರಿ ಪರಂಪರೆಯ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರು ಅದನ್ನು 'ಸ್ವರೂಪ ಸಂಪ್ರದಾಯ' ಎಂದು ಕರೆದರು ಎಂದು ಪರಂಪರೆಯ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. 'ಸ್ವರೂಪ' ಎಂದರೆ ತನ್ನ ನೈಜ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ

ಸಾಧನೆಯ ಅಂತಿಮ ಗುರಿ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೋ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿರುವ ಪರಮಸತ್ಯದ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಉಪನಿಷತ್ ಪರಂಪರೆ, ಸಂತ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಇಂಚಗಿರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ನಡುವಿನ ಆಂತರಿಕ ಸಂಬಂಧ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ನಾರದಮುನಿ, ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯರಂತಹ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಂತ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ, ಸಂತ ನಾಮದೇವ, ಸಂತ ತುಕಾರಾಮ, ಸಂತ ಕಬೀರ, ಸಂತ ನಾನಕ್ ಮತ್ತು ಸದ್ಗುರು ನಿಂಬರ್ಗಿ ಮಹಾರಾಜರವರೆಗಿನ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ 'ಸ್ವರೂಪದರ್ಶನ'ವನ್ನು ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದಾರವಾಗಿ ಕಂಡರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇಂಚಗಿರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಒಂದು ಸಂಕುಚಿತ ಪಂಥವಾಗಿ ನೋಡದೆ, ಭಾರತೀಯ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ದೀರ್ಘ ಪರಂಪರೆಯ ಆಧುನಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಗುರುದೇವರ ಕೊಡುಗೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಮಗ್ಗಲು ಎಂದರೆ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ್ ಸಾಧನೆಯ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಮಹತ್ತ್ವವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದು. ಇಂಚಗಿರಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಗುರುಗಳಿಂದ ಲಭಿಸಿದ ನಾಮವು ಕೇವಲ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಶಬ್ದವಲ್ಲ, ಅದು ಸಾಧಕನ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಪರಮಸತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ವಿಷಯಗಳತ್ತ ಓಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಚ್ಛೆ, ಆಸಕ್ತಿ, ಲೋಭ, ಅಹಂಕಾರ ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿರತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಂತರ್ಮನೆಗೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ್‌ನ ಸತತ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲೇ ಅವರ 'ಅನುಭವಪ್ರಧಾನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ' ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹತ್ತ್ವ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕೇವಲ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತತ್ತ್ವದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಸಾಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದು ಅವರ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧಾಪ್ರಧಾನವೂ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವೂ ಆಯಿತು. ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಸಾಧನೆಗೆ

ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ, ಸಾಧನೆಯು ಅನುಭವದತ್ತ ಒಯ್ಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವವು ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಶ್ರಿ ಸೂತ್ರವು ಅವರ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಅವರ ಕಾರ್ಯದ ಮೂರನೇ ಮತ್ತು ಬಹುಶಃ ಅತ್ಯಂತ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪ್ರಭಾವವು ಭಾರತೀಯ ಸಂತಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಳವಾದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರು ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಂತಪರಂಪರೆಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು. ಸಂತ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ, ಸಂತ ನಾಮದೇವ, ಸಂತ ತುಕಾರಾಮ, ಸಮರ್ಥ ರಾಮದಾಸ, ಸಂತ ಏಕನಾಥ, ಸಂತ ಕಬೀರ, ಸಂತ ಗುರು ನಾನಕ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಪರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಅದರ ಹಿಂದೆ ಆಳವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಸಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿ ಯದೆ 'ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭೂತಿಯ ದಾಖಲೆ'ಯಾಗಿ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಿತು.

ಮರಾಠಿ ವಿಶ್ವಕೋಶದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವಂತೆ, ಅವರು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಂತಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ಅದರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ನಿಲುವನ್ನು ವಿಕಸನಗೊಳಿಸಿದರು. ಅವರ ಈ ಕಾರ್ಯದ ಮಹತ್ತ್ವವು ಇಂಚಗಿರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಕೇವಲ ಗುರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆ ಪರಂಪರೆಯ ಹಿಂದಿರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರು ಈ ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಈ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿನ ನಾಮಸಾಧನೆ, ಸದ್ಗುರುಭಕ್ತಿ, ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದ ಸುದೀರ್ಘ ಇತಿಹಾಸದೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಪರಂಪರೆಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂದೇಶವು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಉಪನಿಷತ್, ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಂತಪರಂಪರೆಯೊಂದಿಗೆ

ಸಂವಾದ ನಡೆಸುವ ವ್ಯಾಪಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಯಾಯಿತು.

ಇಂಚೆಗಿರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲೂ ಈ ವ್ಯಾಪಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಂತೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಹಕ್ಕು ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಪ್ರದೇಶ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರಬಾರದು. ಸಾಧನೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ನೈತಿಕ ಜೀವನ, ಸದ್ಗುರುವಿನ ಮೇಲಿನ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ. ಗುರುದೇವರ ಕಾರ್ಯವು ಕೇವಲ ಗ್ರಂಥಲೇಖನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಫರ್ಗುಸನ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಅಲಹಾಬಾದ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ, ಕಲಾ ವಿಭಾಗದ ಡೀನ್ ಆಗಿ ಹಾಗೂ ನಂತರ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವೃತ್ತಿಜೀವನದಿಂದಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಟ್ಟದ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೌರವ ದೊರೆಯಿತು. ಅವರು 1924 ರಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ Academy of Philosophy and Religion ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ವಿವಿಧ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದರು. ಮುಂದೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಐಕ್ಯತೆಯ ವ್ಯಾಪಕ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಿದ್ಯೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರೂಪ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲೇ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಮಗ್ಗಲೊಂದು **सामने** ಬರುತ್ತದೆ—ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯಾಶಾಖೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂವಾದ.

ಒಂದೆಡೆ ಅವರು ಸದ್ಗುರುವಿನ ಕೃಪೆ, ನಾಮಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಾನುಭವವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಪರಂಪರೆಯ ಸಾಧಕರಾಗಿದ್ದರು; ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಆಧುನಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಟ್ಟದ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಎರಡೂ ಜಗತ್ತುಗಳನ್ನು ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ಸಂತರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭೂತಿಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು, ಹಾಗೆಯೇ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ

ಮಾನವನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಗಳ ನಡುವಿನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸೇತುವೆಯಾಯಿತು.

ಇಂಚಗಿರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವೆಂದರೆ ಶಿಷ್ಯಪರಂಪರೆಯ ಸಂವರ್ಧನೆ. ಹಿರಿಯ ಗುರುಬಂಧು ಶ್ರೀ ಅಂಬುರಾವ್ ಮಹಾರಾಜರ ನಿಧನದ ನಂತರ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರು ಸಾಧಕರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಪರಂಪರೆಯ ಲಭ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಸಾಧಕರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ, ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಜೈನ ಸಾಧಕರೂ ಸೇರಿದ್ದರು. ಈ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲದ ಸ್ವರೂಪದ ಅರಿವಿನೊಂದಿಗೆ ನೋಡಿದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ—ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಸಂಕುಚಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಅವರ ಈ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಇಂಚಗಿರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮುಂದೆ ಹೊಸ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಪರಿಸರ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿತು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಕ್ತಿಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದ್ದ ಸಾಧನಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಗರದ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ವರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸುಲಭದ ಮಾತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುರುದೇವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವತ್ತು ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳೆರಡರ ಸಂಗಮವಿದ್ದಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ತರ್ಕ, ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂತಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಧಾರವನ್ನು ಗುರುದೇವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಾಗ ನಾಮ, ಧ್ಯಾನ, ಸದ್ಗುರುಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಶೋಧನೆಯಂತಹ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಧನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದ್ವಿಮುಖ ಪಾತ್ರವು ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗೆ

ಅದ್ಭುತ ಮಹತ್ತ್ವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಗುರುದೇವರ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ 'ದೇವಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ'ವು ಜೀವನದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಇಂಚಗಿರಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿನ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದ ಸಾಧನಾ ನಿಲುವಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ, ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಸಂಸಾರಿಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಲೇ ಅಂತರ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರಕೇಂದ್ರಿತ ಜೀವನವನ್ನು ವಿಕಸನಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ವ್ಯಾಪಕ ಸಂದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಧನೆ ಎಂದರೆ ಸಂಸಾರವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಶುದ್ಧತೆಯೂ ಅವರ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ್ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮನುಷ್ಯನ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಲೋಭ, ವಾಸನೆ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಅಹಂಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರರ ಬಗೆಗಿನ ಸಂವೇದನಾರಾಹಿತ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯು ಅಪೂರ್ಣ. ಇಂಚಗಿರಿ ಪರಂಪರೆಯ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲೂ ಸದ್ಗುರುವಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಾಮಧ್ಯಾನದೊಂದಿಗೆ ಲೋಭ ಮತ್ತು ಅನೈತಿಕ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತ್ವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಕಾರ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಅವರು ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ್‌ಗಳ ನಡುವೆ ಕೃತಕ ಭೇದವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗ, ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಯೋಗಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಅನುಭವಾಧಾರಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಗಗಳ ಅಂತಿಮ ಉದ್ದೇಶ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಆಂತರಿಕ ಐಕ್ಯತೆಯಿದೆ. ಭಕ್ತಿಯು ಸಾಧಕನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ, ನಾಮವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಧ್ಯಾನವು ಅಂತರ್ಮುಖಿಯನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ, ಜ್ಞಾನವು ವಿವೇಕವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಾನುಭವವು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಪರಿಪಾಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಚಗಿರಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿನ ಸಾಧನೆಯ ಈ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಾಪಕ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಸಂಪತ್ತು ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಶಾಶ್ವತ ಸ್ಮರಣೆಯಾಗಿದೆ.

'A Constructive Survey of Upanishadic Philosophy', 'Mysticism in Maharashtra', 'The Bhagavad-Gita as a Philosophy of God-Realisation', 'Pathway to God in Hindi Literature', 'Pathway to God in Kannada Literature', 'Vedanta: The Culmination of Indian Thought' ನಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ, ನಾಮದೇವ, ತುಕಾರಾಮ, ರಾಮದಾಸ, ಏಕನಾಥ ಹಾಗೂ ಕಬೀರ, ನಾನಕ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂತಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅವರ ಮರಾಠಿ ಬರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರವಚನಾಮೃತ', 'ತುಕಾರಾಮವಚನಾಮೃತ', 'ರಾಮದಾಸವಚನಾಮೃತ', 'ಸಂತವಚನಾಮೃತ', 'ಪರಮಾರ್ಥ-ಸೋಪಾನ' ನಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಈ ಬೃಹತ್ ಲೇಖನಗಳಿಂದಾಗಿ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯು ಎರಡು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಯಿತು. ಒಂದೆಡೆ ಅವರು ಇಂಚಗಿರಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು; ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಭಾರತೀಯ ಸಂತಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಮುಂದಿನ ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಉಲ್ಲೇಖದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಕಾರ್ಯವು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಒಳಗಿನ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ, ಅಷ್ಟೇ ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ, ತುಲನಾತ್ಮಕ ಧರ್ಮ, ಸಂತಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಸಂಶೋಧಕರಿಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯದ ಮಹತ್ತ್ವವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಅಪಾರವಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಅಂತಃಶಾಂತಿ, ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಅಂತಿಮ ಅರ್ಥದ ಹುಡುಕಾಟದ ಕೊರತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಸಂದೇಶವು ಅತ್ಯಂತ ಸಮಕಾಲೀನವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಕಾಸ ಅಗತ್ಯ; ಆದರೆ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಅಂತರ್ಮುಖವಿರದ ವಿಕಾಸವೂ ಅಗತ್ಯ. ಗುರುದೇವರ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಕೇವಲ ಅವರ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪದವಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಸಮಾಧಿಯನ್ನಷ್ಟೇ ನೋಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ನಿಜವಾದ ಪರಂಪರೆಯೆಂದರೆ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಗಳ ಸಮನ್ವಯ.

ಮಹಾನ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಡಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಬಾಹ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದರ ಅಂತಃಕರಣದ ಅನುಭವವನ್ನೂ ಅಭ್ಯೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಗುರುಪರಂಪರೆ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಹೆಸರುಗಳ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭೂತಿಯು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗಿದೆ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾನಡೆ ಅವರು ಇಂಚಗಿರಿ ಪರಂಪರೆಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ—ಈ ಮೂರೂ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಇಹಲೋಕದ ಜೀವನವು 1957 ರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು; ಆದರೆ ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಕಾರ್ಯವು ಆ ನಂತರವೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ನಿಂಬಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ಮೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು आजही ಸಾಧಕರಿಗೆ ಮಹತ್ವವಾದಾಗಿವೆ. ಅವರ ಕಾರ್ಯದ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಧ್ಯಯನ, ಅವರ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಭವಪ್ರಧಾನ ಸಾಧನಾ ಮಾರ್ಗದ ಚಿಂತನೆಯ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಕಾರ್ಯದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಜ್ಞಾನವು ಕೇವಲ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬಾರದು, ಭಕ್ತಿಯು ಕೇವಲ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬಾರದು ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಯು ಕೇವಲ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬಾರದು; ಈ ಮೂರರ ಪರಿಪಾಕವು ಆತ್ಮಾನುಭವದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರು ಇಂಚಗಿರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇತುವೆ-ಪುರುಷರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ನಡುವೆ, ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದ ನಡುವೆ, ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿವೇಕದ ನಡುವೆ, ಸಂತಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ನಡುವೆ ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆತ್ಮಾನುಭವ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ನಡುವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ

ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೇವಲ 'ಇಂಚಗಿರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಚಾರ' ಎಂಬ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಜೀವಂತ ಸಾಧನಾ ಪರಂಪರೆಗೆ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಆಳ, ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಗೌರವ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಬೌದ್ಧಿಕ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗುರುದೇವರು ನೀಡಿದರು.

ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಮಹಾನ್ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ 140ನೇ ಜಯಂತಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ 'ನಿಸರ್ಗವಾಣಿ' ಸಮೂಹದ ಕಡೆಯಿಂದ ವಿನಮ್ರ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ.

॥ ಜೈ ಸದ್ಗುರು ॥

ಪ್ರತಿ ಮಾನವ ಶರೀರದ ಆಲಯದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದೇವರನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿದ ಕ್ಷಣ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಮುಂದೆ ಪೂಜ್ಯಭಾವದಿಂದ ನಿಂತು ಅವನಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವ ಕ್ಷಣ - ಆ ಕ್ಷಣ ನಾನು ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಬಂಧಿಸುವ ಎಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಮುಕ್ತನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

– ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

श्री निसर्गदत्त समाधी
चॅरीटेबल ट्रस्ट

Nisargavaani

निसर्गवाणी ನಿಸರ್ಗವಾಣಿ निसर्गबानी

ವರ್ಷ 2: ಸಂಚಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ 6 6ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ಡಿಸೆಂಬರ್ 2026

ರೂಪಗಳು

- ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಕಿರು ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ
- ಜೀನ್ ಡನ್ ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಮಹಾರಾಜರ ಶೋಧನೆ
- ಗುರುದೇವ ಡಾ. ಆರ್.ಡಿ. ರಾನಡೆ: ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ
- ಗುರುದೇವ ಡಾ. ಆರ್. ಡಿ. ರಾನಡೆ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು
- ಜ್ಞಾನೋಬಾರ ವಿರಹಿಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮನ ದರ್ಶನ
- ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗ
- 'ವಚನಾಮೃತ': ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾಗರದಿಂದ ರತ್ನಗಳು

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಕಿರು ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ ಆರಂಭಿಕ ವರ್ಷಗಳು ಮತ್ತು ಗುರುಗಳ ಭೇಟಿ

ಸಾರಾಂಶ:

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು, ಪ್ರವಚನಗಳು ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕ ಸಂವಾದಗಳ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿದ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಈ ಲೇಖನವು ಅವರ ಮೂಲ ವಿಷಯಗಳು, ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಪರಮಾರ್ಥವನ್ನು ಹರಡಲು ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟರು. ಬೆಂಗಳೂರು, ಅಮಲನೇರ, ಪುಣೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಆಳಂದಿ, ಧಾರವಾಡ, ನಾಗಪುರ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ಅಹಮದಾಬಾದ್, ಅಲಹಾಬಾದ್, ಬೆಳಗಾವಿ, ಸಾಂಗ್ಲಿ, ನವದೆಹಲಿ, ವಿಜಾಪುರ, ಜಮಖಂಡಿ, ಗದಗ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ 1915 ರಿಂದ 1956 ರ ನಡುವೆ ಅವರ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ತಾವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಮಾತನಾಡಲು ಮಾತನಾಡದೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ಹೃದಯಪೂರ್ವಕ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಳವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಅವರ ಕೇಳುಗರ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿದವು. ಭಕ್ತಿಯು ಅವರ

ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಕನಸುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರ ನಂತರದ ಕೆಲವು ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿತು - ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಒಂದೇ ಒಂದು ಪದವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿಯ ಸಂತ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ, "ಶಬ್ದ ಪಾಠೀಂ ಅವತರೇ। ಕೃಪಾ ಆಧೀಂ" ।। 13.263 ("ಕೃಪೆಯ ನಂತರವೇ ಪದಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ") – ಗುರುದೇವರ ವಾಗ್ದಿತ್ವವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು: "ಶಬ್ದ ಪಾಠೀಂ ಅವತರೇ। ಭಕ್ತಿ ಆಧೀಂ" ("ಭಕ್ತಿಯ ನಂತರವೇ ಪದಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ").

ಲೇಖನವು ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಜುಲೈ 1915, ಬೆಂಗಳೂರು: ವಿಷಯ – 'ಉಪನಿಷತ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ' (Upanishadic Philosophy)

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರೋಡಾದ ಗಾಯಕವಾಡ್ ಮಹಾರಾಜರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಅವು ಉಪನಿಷತ್ ಚಿಂತನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ದಾರ್ಶನಿಕ ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ, ಆದರೆ ಅತ್ಯಂತ ದೃಢವಾದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಗುರುದೇವರ 'Constructive Survey of Upanishadic Philosophy' ಎಂಬ ಐಕಾನ್ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಮೂಲ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದವು.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಒಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ನಿಕಟ ಸಹವರ್ತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ "ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ನಾನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಯಾವುದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಜರು "ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ

ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ, ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ನೀಡಲಾದ ಜ್ಞಾನವು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

ಡಿಸೆಂಬರ್ 1928, ನಾಗಪುರ ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ 1954, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನ, ನವದೆಹಲಿ:

ವಿಷಯ – 'ದಿ ಸಬ್ಲೈಮ್ ಅಂಡ್ ದಿ ಡಿವೈನ್: ಎ ಸ್ಟಡಿ ಇನ್ ಕಂಪೇರೇಟಿವ್ ಥಾಟ್' (The Sublime and the Divine: A study in Comparative Thought)

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ನಾಗಪುರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ (ಕಿಂಖೇಡೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಸರಣಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ) ಮೂರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಇವುಗಳನ್ನು ನಂತರ ಅಲಹಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂತಿಮ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು 1954 ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 16 ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಮೇಲಿನ ಗುರುದೇವರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗ್ರಂಥವಾದ 'The Bhagavadgītā as a Philosophy of God Realisation' ಗೆ ಮೂಲ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದವು. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅವರು "ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಅಪೂರ್ವತೆ, ನವೀನತೆ ಅಥವಾ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಗುರುದೇವರ ಉಪನ್ಯಾಸದ ನಂತರ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಪ್ರಶಂಸನೀಯ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹೀಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದರು: "ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ". 1949 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರರಾವ್ ದೇವ್ ಅವರು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿದ್ದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು: "ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟಿದ್ದವು, ಮತ್ತು ನಾನು ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದನ್ನು ಆನಂದಿಸಿದೆ.

ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುವ ಮೂಲಕ, ಈ ಮನುಷ್ಯನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಐಕ್ಯತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಪುರುಷರ ಮುಖಭಾವವನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ - ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳು - ಅವರು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡರೂ, ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನಮಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ".

ಡಿಸೆಂಬರ್ 1937, ನಾಗಪುರ: ವಿಷಯ – ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣ, ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ 13 ನೇ ಅಧಿವೇಶನ

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಆಳವಾದ ವಿನಮ್ರತೆಯ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. "ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ನನಗೆ ನೀಡಿದ ಗೌರವವು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಾನು ನನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಮ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯ. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಈ 13 ನೇ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಲು ನನ್ನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸಂಘಟಕರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಗೌರವವು ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ಆ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸುವವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಇಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ".

ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಇತ್ತೀಚಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ನರವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಉಲ್ಲೇಖಗಳೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ 'ಆತ್ಮದ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು' ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಅವರು 'ಸ್ಪಿರಿಟಾನ್' (spiriton) ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು, ಇದು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಇತರ ರಹಸ್ಯಯೋಗಿಗಳು ಬಳಸಿದ 'ಬಿಂದೂಲೆ' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಭಾವನೆ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯ ನಡುವಿನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರದ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರು. ಉಪಸಂಹಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರ 'ಒಂದು ದೇವರು ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚ ಒಂದು ಮಾನವಕುಲ/ ಧರ್ಮ' ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಮಾನವಕುಲವು

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆಗಸ್ಟ್ 1947, ಅಹಮದಾಬಾದ್: ವಿಷಯ – ಗಾಂಧೀಜಿಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿ

ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ 6, 7, 8 ರಂದು ನೀಡಲಾಯಿತು, ಇದು ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ವಾರವಾಗಿತ್ತು. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವು 1947 ರ ಆಗಸ್ಟ್ 15 ರಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ದಿನದ ಆಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾತುರದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು "ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ... ಕೇವಲ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಹಂತದ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ನಕ್ಷತ್ರವಾಗಿದ್ದರು, ಅವರ ಜೀವನದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಗುರಿಯು ಇಡೀ ಮಾನವಕುಲವನ್ನು 'ಒಂದು ದೇವರು, ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚ, ಒಂದು ಧರ್ಮ' ಎಂದು ನಾವು ಕರೆಯಬಹುದಾದ ಪತಾಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ತರುವುದಾಗಿತ್ತು" ಎಂದು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರು.

ಏಪ್ರಿಲ್ 1947, ಪುಣೆ: ವಿಷಯ – ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ (ಕೌಶಿಕ್ ಉಪನ್ಯಾಸ ಸರಣಿ)

ಈ ಪಠ್ಯವು ಅವರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ರೂಪಾಂತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉದ್ಧರಣವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಮೂಲತಃ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು, ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ. "ಮೈಕ್ರೋಫೋನ್‌ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಅವರು ಆಳವಾದ ಭಕ್ತಿಯ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು, 'ಈ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಗ್ಯಾಜೆಟ್ ಮೂಲಕ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ, (ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನವು ಕೇವಲ ದೇವರ ಕೃತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದರಿಂದ), ಅದರ ಮೂಲಕ ರವಾನೆಯಾಗುವ ಸಂದೇಶವು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತಲುಪುವುದು ಖಚಿತ'. ಈ ಆರಂಭದೊಂದಿಗೆ, ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ

ಗೌರವದ ಭಾವನೆಯು ಎಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ತುಂಬಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭ".

ಡಿಸೆಂಬರ್ 1951, ಸಾಂಗ್ಲಿ: ವಿಷಯ – ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

"ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಕೇವಲ ಸುದೀರ್ಘ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ. 25 ಕೋಟಿ ಬಾರಿ ನಾಮಜಪ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ದೇವರ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಖಚಿತವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೃದಯದ ಮೃದುತ್ವ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತೀವ್ರವಾದ ಹಸಿವು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳು ಇದ್ದಾಗ, ದೇವರು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಸುಧಾರಿತ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಗಂಗಾಧರರಾಯರ ಮೃದುತ್ವ ಮತ್ತು ಹಂಬಲವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದ್ಭುತವಾಗಿದೆ, ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮೃದುತ್ವವು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿರಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ದೇವರು ದೂರವಿಲ್ಲ".

ಜುಲೈ 1956, ಜಮಖಂಡಿ: ವಿಷಯ – ಗುರುದೇವರ ಅಮೃತಮಹೋತ್ಸವದ (70 ನೇ ಜನ್ಮದಿನ) ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಕ್ತಾರರ ವಿವಿಧ ಭಾಷಣಗಳ ನಂತರ ಗುರುದೇವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ: "ಜೋ ದೇವಾಚೇ ಗುಪ್ತ ರೂಪ ದಾಖವೂನ ದೇತೋ ತೋ ಗುರು, ಅಶೀ ಗುರು ಯಾ ಶಬ್ದಾಚೀ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಮಾರ್ಯೋ ಗುರು ಕರೀತ. ಗುರು ಹಾಂ ದೇವಾಚ್ಯಾ ಗುಪ್ತ ರೂಪಾಶೀ ಐಕ್ಯ ಪಾವಲೇಲಾ ಅಸತೋ".

(ಅವರ 'Mysticism in Maharashtra' ಗ್ರಂಥದ ಉದ್ಧರಣಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರ) ದೇವರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೋರಿಸಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವವನನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ನಮ್ಮ ಗುರು ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆತ್ಮಗಳನ್ನು ಐಕ್ಯತೆಗೆ ತರುವವನು ಮಾತ್ರ ಗುರು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡಲು ಅರ್ಹನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಡಿಸೆಂಬರ್ 1956, ಗದಗ: ವಿಷಯ: ದೇವರ ನಾಮ (ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರ ಕೊನೆಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಈ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ಸದಾಶಿವಾನಂದರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಂತ ಶರೀಫಸಾಹೇಬರು ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗೀತೆ 'ಇದೇ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ನೋಡಿಕೋ' ಎಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಗುರುದೇವ ವಿವರಿಸಿದರು, ಇದರ ಅರ್ಥ 'ದೇವರ ನಾಮದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ'.

ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ತೀವ್ರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಡಾ. ಎನ್. ಎಸ್. ಪರಿಪತ್ಯದಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು, "ಹಾಡನ್ನು ಫೋನೋಗ್ರಾಫ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೂ ಇದರ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಬೇಕು".

ಉಪಸಂಹಾರ – ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ಪರಮಾರ್ಥವನ್ನು ಹರಡುವಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದು:

1. ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವ.
2. ಮಾನವ ಜೀವನದ ಅಂತಿಮ ಗುರಿ ಅಂದರೆ ತಮಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
3. ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಯ ಸಾಮರಸ್ಯ – ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ.
4. ತಮ್ಮ "ಒಂದು ದೇವರು, ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚ, ಒಂದು ಮಾನವಕುಲ" ಎಂಬ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು.
5. ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಾಪೇಕ್ಷಿತಗಳು: ಹೃದಯದ ಮೃದುತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಯಾದ ತೀವ್ರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಸಿವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
6. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕನ ನಿಜವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
7. ದೇವರ ನಾಮವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಹತ್ವ.

ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಓವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು:

“ತರಿ ಝಡಝುಡೋನಿ ವಹಿಲಾ ನಿಘ। ಇಯೇ ಭಕ್ತೀಚಿಯೇ ವಾಟೇ ಲಾಗ।।
ಜಿಯಾ ಪಾವಸೀ ಅವ್ಯಂಗ। ನಿಜಧಾಮ ಮಾರ್ಹೋ ।। (9.516)”

— ಶ್ರೀ ಭೂಷಣ್ ಗೋಖಲೆ
ಇ-ಮೇಲ್: Gokhale.bhushan@gmail.com

ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವುದೆಂದರೆ ದೇವರಾಗಬೇಕು. ಅವನು ಒಬ್ಬನೇ. ನೀವು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ನೀವು ದೇವರ ಬಗೆಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ‘ದೇವರ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಬೇಕು’. ನೀವು ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರಿ.. ದೇವರನ್ನು ಏಕೆ ನೋಡಬಾರದು? ಎಲ್ಲರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ! ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದು ‘ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ’. ದೇವರು ಏನೆಂದು ನೀವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ.

– ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿದ

ಜೀನ್ ಡನ್ ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಮಹಾರಾಜರ ಶೋಧನೆ

1960 ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 1970 ರ ದಶಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ವಿದೇಶಿಯರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಹಿಪ್ಪಿ ಪೀಳಿಗೆಯ, ಲಂಡನ್ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿ ನಡುವಿನ ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣದ ಮತ್ತು ಹಿಪ್ಪಿ ಟ್ರೇಲ್‌ನ ಉತ್ತುಂಗದ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು, ಅದರ ಮೂಲಕ ಯುವ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ಕಾರು ಅಥವಾ ವ್ಯಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೇಪಾಳ, ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್, ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ್ ಮತ್ತು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಾಲ್ ಬ್ರಂಟನ್ ಮತ್ತು ಆರ್ಥರ್ ಓಸ್ಬೋರ್ನ್ ಅವರ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು, ರಮಣಾಶ್ರಮವು ಅತ್ಯಂತ ಬೇಡಿಕೆಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬರು ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಜೀವಂತ ಗುರುಗಳ ಹುಡುಕಾಟವು ಜೀವನವು ನೀಡುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಹಾನ್ ಹೆಸರುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಪಕ್ವವಾಗಿದ್ದವು.

ಪಝಲ್‌ನ ಮುಂದಿನ ಭಾಗವೆಂದರೆ 'ಮೌಂಟೇನ್ ಪಾತ್' (Mountain Path), ಇದು ಭಗವಾನ್ ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಜ್ಞಾನ, ಇತರ ಮಹಾನ್ ಮುನಿಗಳ ಜ್ಞಾನ, ಭಾರತದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಮತ್ತು ಆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು ಮೀಸಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದೆ (ಮತ್ತು ಇಪ್ಪೊಳ್ಳುಂ ಇದೆ). 1978 ರಲ್ಲಿ, ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾದಾರಿಕೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ, ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಡಾಲರ್ ಅಥವಾ ಆಜೀವ ಚಂದಾದಾರಿಕೆಗೆ

ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಡಾಲರ್ ಆಗಿತ್ತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಯುರೋಪ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

1973 ರ ವೇಳೆಗೆ, 'ಐ ಆಮ್ ದ್ಯಾಟ್' (I Am That) ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸಾಧಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು, ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಅವರ ಮೇಲ್ಮನೆಗೆ (loft) ವಿದೇಶಿಯರ ಭೇಟಿಗಳು ಆಗಾಗೆ ನಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದವು. 1978 ರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಜೀನ್ ಡನ್ 'ಶ್ರೀ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಮಹಾರಾಜ್' ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದರು, ಇದು ಜೀವಂತ ಗುರುಗಳಿಂದ ರವಾನೆಯಾಗುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಬೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಜನರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಿತು. ಜೀನ್ ಡನ್ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದಿತ್ತು; ಅವರಿಗೆ ಬರೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದಿತ್ತು ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಪತ್ರಕರ್ತೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಜೀನ್ ಡನ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯು ಪುಸ್ತಕದ ಮೇಲಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಭಾರತವನ್ನು ಮೀರಿ ಹರಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು.

ಜೀನ್ ಡನ್ (1921–1996) ಕೇವಲ ಫ್ರೈಡ್‌ಮನ್-ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿದವರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಿರುವಣ್ಣಾಮಲೈನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಭಗವಾನ್ ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ರಮಣಾಶ್ರಮದ ಅನೇಕ ಜನರು ಈಗಾಗಲೇ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಜೀನ್‌ಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಬಾಂಬೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಯಾರೋ ಅವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಗುಪ್ತ ಸಂತರಾಗಿದ್ದರು, ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅವರ ಬೋಧನೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರದ ಕಾರಣ ಒಂದು ಬಾರಿಗೆ ಕೆಲವೇ ವೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಅವರನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರು? ಅವರು ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಸಹೋದರನ ಮಗನ ಮಗನಾದ ಪೂಜ್ಯ ಗಣೇಶನ್. ಅವರು ಅವರಿಗೆ 'ಐ ಆಮ್ ದ್ಯಾಟ್' ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು ಮತ್ತು

ಅದನ್ನು ಓದುವಂತೆ ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ಜೀನ್ ಡನ್ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಓದಿದರು.

ಅವರು ಬಾಂಬೆಗೆ ಹೋದರು ಮತ್ತು ಅವರದೇ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ, "ನಾನು ಮಹಾರಾಜರ ಕೃಪೆಯ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡೆ." ಅವರು ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಐವತ್ತೇಳು ವರ್ಷ. ಆ ಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು "ನಾನು ಅವರನ್ನು ಮೊದಲ ನೋಟದಲ್ಲೇ ಪ್ರೀತಿಸಿದೆ" ಎಂಬುದು ಅವರ ಮಾತುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅವರ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಧ್ವಂಸಗೊಂಡವು ಮತ್ತು ಹೇಗೋ, ಸತ್ಯವು ಅಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅವರು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದರು, ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನವು ಭಕ್ತಿಯಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರ ಸುತ್ತ ತಿರುಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಅವರ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶಿಷ್ಯರು ಬೇಡವಾಗಿತ್ತು: "ಅವರು ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಬರದಿದ್ದರೆ ಅದೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇ," ಎಂದು ಅವರು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಬುದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಳಿ ಇಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ ವಾಸಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಬಿಡಲು ಅಹಂಕಾರವಿದ್ದರೆ ಅದು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಎಂದು ಜೀನ್ ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಅವರ ಸಂಬಂಧವು ತುಂಬಾ ನಿಕಟವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಮಯದ ನಂತರ, ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಅವರನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡರು.

ಜೀನ್ ಡನ್ 'ಮೌಂಟೇನ್ ಪಾತ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1978) ಲೇಖನವೊಂದನ್ನು ಬರೆದರು, ಅದನ್ನು ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ವಿತರಿಸಲಾಯಿತು.

ಅವರ ಲೇಖನವು ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಒಂದು ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕದ ಸುತ್ತಲಿನ ಕಥೆ; ಇನ್ನೊಂದು ಅದರ ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯ. ಮೊದಲ ಭಾಗವು ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಗೋಗಟೆ ಮತ್ತು ಪಿ. ಟಿ. ಫಾಡೋಲ್ ಬರೆದ ಏಕೈಕ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಷಯದ ಭಾಗವನ್ನು ಮರುಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತೇವೆ:

"...ಅವರ ಸ್ವಂತ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ: 'ನನ್ನ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಾಗ, ಅವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು: ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲ. ನೀನು ಏನೆಂದು ಕಂಡುಕೊ. "ನಾನಿದ್ದೇನೆ" ಎಂಬ

ಭಾವನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸು. ನಿನ್ನ ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕಂಡುಕೊ... ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾನು ಮಾಡಿದೆ. ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯನ್ನು ಮೌನವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಳೆದೆ. ಅದು ಎಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು, ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಬೇಗನೆ! ನನ್ನ ನಿಜವಾದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಕೇವಲ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಯಿತು.'''

ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಧ್ಯಾನಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ 10 ನೇ ಕೇತಾ್ವಡಿ ಲೇನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಮೇಲ್ಮನೆ (loft) ಪ್ರಶೊ್ನೀತ್ತರ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿರುತ್ತದೆ. ಕೊಠಡಿಯ ಗೋಡೆಗಳು ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳ ಮಹಾನ್ ಸಂತರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿವೆ. ವಾತಾವರಣವು ಶಾಂತ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಪರವಾಗಿದೆ. ಬೀದಿಯ ಶಬ್ದವು ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಜರ ಸಣ್ಣ ಆಕೃತಿಯು ಗಮನದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ನೋಟದಲ್ಲಿ ಅವರು ಗಿಡ್ಡ, ಬಹುಶಃ ಐದು ಅಡಿ ಎತ್ತರ, ಬೋಳು ತಲೆ, ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಸುಕ್ಕುಗಳು, ಚುರುಕಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ನಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಯಾರೋ ಅವರ ದೊಡ್ಡ ಮೂಗು ಮತ್ತು ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ನಗೆಯೊಂದಿಗೆ, "ಬಹುಶಃ ನಾನು ಗಣೇಶನಿಂದ (ಆನೆ ದೇವರು) ಬಂದವನಿರಬಹುದು" ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರು, ಇದು ಅವರ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ರೂಪದ ಬಗೆಗಿನ ಅವರ ಉದಾಶೀನತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ನನ್ನಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ನೀವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ನಂಬಲಾಗದಂತೆ ತೋರಿದರೂ, ಅವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಇದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಜೀವಂತ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ! ಧೈರ್ಯವು ನವೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಮನಸ್ಸು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮ ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷದ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅವರು ತಮಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಗುತ್ತಾರೆ, ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ, ಬಿಂದುವನ್ನು ಒತ್ತು ನೀಡಲು ಮುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಅಥವಾ ನೀರಿನಂತೆ ವಿವಿಧ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತವೆ. ಅವರು ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದಾರೆ! ಅವರ ಜೀವಂತ ಶಕ್ತಿ,

ಇರುವಿಕೆಯ ಶುದ್ಧ ಸಂತೋಷ, ಅವರಿಂದ ಹರಿಯುವುದನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಸ್ತಕಗೂ ಸರಳವಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸದೆ ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡದೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಂಬಲಗಳನ್ನು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಎಳೆದುಹಾಕುವಾಗ ದಯಾಪರ ಮತ್ತು ಮರ್ಯಾದಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಅವು ಇರುವುಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತವೆ: ಕೇವಲ ಪದಗಳು. ಈಗ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸತ್ಸಂಗದ ಮೌಲ್ಯ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅವರ ಸಂದೇಶವು ಸರಳ ಮತ್ತು ನೇರವಾಗಿದೆ: "ನೀವು ಇಲ್ಲೇ ಮತ್ತು ಈಗಲೇ ಆತ್ಮವಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಇದು ಅಥವಾ ಅದು ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಅಸತ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಮಗಿರುವ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ." ಈ ಬೋಧನೆಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು 'ಐ ಆಮ್ ದ್ಯಾಟ್' ನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಜೀನ್ ಡನ್ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಅವರ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಪಾದಕರಾದರು, ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅನುವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮಾತುಕತೆಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದವು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಫ್ರೈಡ್‌ಮನ್ ಅವರಂತೆ, ಜೀನ್ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಟೈಪ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೀನ್ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಜೀನ್ 'ಸೆಲ್ಫ್-ನಾಲೆಡ್ಜ್ ಅಂಡ್ ಸೆಲ್ಫ್-ರಿಯಲೈಸೇಶನ್' ಪುಸ್ತಕದ ನೂರು ಪ್ರಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಿದರು, ಮತ್ತು ಅವರು ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಅವರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು: 'ಕಾನ್ಷಿಯಸ್‌ನೆಸ್ ಅಂಡ್ ದಿ ಅಬ್ಸಲ್ಯೂಟ್', 'ಸೀಡ್ಸ್ ಆಫ್ ಕಾನ್ಷಿಯಸ್‌ನೆಸ್' ಮತ್ತು 'ಪ್ರಯರ್ ಟು ಕಾನ್ಷಿಯಸ್‌ನೆಸ್'.

ಜೀನ್ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಅವರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದರು, ಅವರಿಗೆ ಹೂಮಾಲೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಗುರುವಿನ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ

ದಿನಚರಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಮಾರ್ಚ್ 31, 1980 ರಂದು ಆಚರಿಸಲಾದ ಗುರು-ಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಜೀನ್ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಅವರ ಸೊಸೆ ಮಾಯಾ, ಅವರನ್ನು ಅವರು ಇದ್ದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು ಇದರಿಂದ ಅವರು ಅವರಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಜೀನ್ ಸೋಪು ಹಾಕಿ ತೊಳೆದರು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

1980 ರಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಅವರು ಜೀನ್ ಡನ್ ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಅವರು ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಅವರ ಅನಾರೋಗ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೂ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರು.

ಜೀನ್ ಎಂದಿಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವರು ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ವ್ಯಾಕಾವಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಉಳಿದ ಜೀವನವನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿ ಕಳೆದರು. ಅವರು ಟ್ರೈಲರ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಟಿವಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಪ್ ಒಪೆರಾಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಹಣದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ, ಸ್ಲಾಟ್ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಲಾಸ್ ವೇಗಾಸ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು 1996 ರಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಎಂಫಿಸೆಮಾದಿಂದ ನಿಧನರಾದರು. ಶ್ರೀ ಗಣೇಶನ್ ಅವರು ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದರು, ಅವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ:

ತಮ್ಮ ಸಾವಿಗೆ ಮೊದಲು, ಜೀನ್ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬರನ್ನು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ನೆಗಟಾನ್ (ಜ. 1939) ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡರು, ಟಿಬೆಟಿಯನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಅರ್ಥ ಮೂಲ ಮನಸ್ಸು. ನೆಗಟಾನ್ 1991 ರಲ್ಲಿ ಜೀನ್ ಡನ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಟಿಬೆಟಿಯನ್ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟರು, ಜೀನ್ ಅವರ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಕರಾದರು.

ಜೀನ್ ಡನ್ ಅವರ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ, ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾದರೆ, ಎಡ್ ಮುಝಿಕಾ (ಜ. 1942). ಅವರು ಕ್ಲಿನಿಕಲ್ ಸೈಕಾಲಜಿಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಝೆನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಝೆನ್ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಾಯುವ ಮೊದಲು, ಜೀನ್ ಡನ್ ತಮ್ಮ ಟ್ರೇಲರ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು 'ಸೆಲ್ಫ್-ನಾಲೆಡ್ಜ್ ಅಂಡ್ ಸೆಲ್ಫ್-ರಿಯಲೈಸೇಶನ್' ಪ್ರತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿದರು. ಎಡ್ ಇನ್ನೂ ತೃಪ್ತನಾಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹುಡುಕಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದನು. ಫಲಿತಾಂಶವೆಂದರೆ, ಅವರು ಸ್ವತಃ ಹೇಳುವಂತೆ, "ನನ್ನ ಅಂತಿಮ ಶಿಕ್ಷಕ ರಾಬರ್ಟ್ ಆಡಮ್ಸ್" - ಆದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲ; ಅವರು ಹುಡುಕಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು.

ಎಡ್ ಮುಝಿಕಾ ಪ್ರಕಾರ: "ಜೀನ್ ಡನ್ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಿಳೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರು ಮಹಾರಾಜರ ಬೋಧನೆಗಳ ಆಳವನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಕೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರಾಬರ್ಟ್ ಆಗಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಕೇವಲ ಶೂನ್ಯತೆ ಮಾತ್ರ."

ಮೂಲ: ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕ "Biografía alrededor de Nisargadatta Maharaj" (2017) Ed. Liebre de Marzo. ಬಾರ್ಸಿಲೋನಾ

— ಆಂಟೋನಿಯೊ ಪಾಲ್ಮಾ

ಗುರುದೇವ ಡಾ. ಆರ್.ಡಿ. ರಾನಡೆ: ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಅಪೊಸ್ತಲ (ಪ್ರಚಾರಕ)

ಗುರುದೇವ ರಾಮಚಂದ್ರ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾನಡೆ (1886-1957) ಒಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದಾರ್ಶನಿಕ, ವಿದ್ವಾಂಸ, ರಹಸ್ಯಯೋಗಿ (ಸಾಧಕ) ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸದ್ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ ಮತ್ತು ವಸಿಷ್ಠರಂತಹ ಹಳೆಯ ಋಷಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ರಾಮದಾಸರಂತಹ ಸಂತರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಕಡಿಮೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ, ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವ, ದಿವ್ಯ ಅನುಭವದ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನದ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಸಮರಸಗೊಳಿಸುವ ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರುದೇವ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ತಲುಪಿದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದ 'ದಿವ್ಯ ನಾಮ'ದ ಮೇಲಿನ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಗುರುದೇವ 'ಏಕ ದೇವ, ಏಕ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಏಕ ವಿಶ್ವ' ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯೊಂದಿಗೆ 'ದೇವಕೇಂದ್ರಿತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು' (Theocentric Theory) ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ದೇವರು ಮತ್ತು ದೇವ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆಳವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು.

ದಿವ್ಯ ಕೃಪೆಯಿಂದ, ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ನಿಜವಾದ ಮಾರ್ಗದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುದೇವರ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ಅಸಾಧಾರಣ ಗ್ರಂಥಗಳ ರಚನೆಯು ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿತು. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಸಾರವು ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವಂತ ಬಯಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದೆ. ನಾರಾಯಣನ ಅವತಾರವಾದ ಋಷಭದೇವ ಭಗವಾನರ ನೂರು ಮಂದ[9] ಪುತ್ರರಲ್ಲಿ - ವೇದಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತರಾಗಿದ್ದ ನೂರು ಜನರಲ್ಲಿ - ಒಂಬತ್ತು ಪುತ್ರರು ನಾರಾಯಣನ ದಿವ್ಯ ಸಾರವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನೇರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಪಕ್ವಗೊಂಡು, ಅವರು ಸತ್-ಚಿತ್-ಆನಂದ (ಸತ್ಯ-ಪ್ರಜ್ಞೆ-ಆನಂದ) ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದರು. ಈ ಋಷಿಗಳೇ ಜನಕ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಭಾಗವತ ಧರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ನಂತರ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಾನರು ಅವರಿಗೆ ಆತ್ಮದ ಈ ಪವಿತ್ರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹರಡಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಆತನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ, ನವನಾರಾಯಣರು ಕಲಿಯುಗದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನವನಾಥರಾಗಿ ಇಳಿದುಬಂದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಚಮಸ ನಾರಾಯಣನು ರೇವಣನಾಥನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ, ಭಾಗವತ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ದಿವ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಕಾಲಾತೀತ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದನು. ಈ ಪವಿತ್ರ ಪರಂಪರೆಯು ರೇವಣನಾಥ ಭಗವಾನರಿಂದ 22 ನೇ ಕಾಡಸಿದ್ದ, ಶ್ರೀ ಮುಪ್ಪಿನಮುನಿಗಳವರೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಶ್ರೀ ನಿಂಬರಗಿ ಮಹಾರಾಜರು, ಶ್ರೀ ಭೌಸಾಹೇಬ ಮಹಾರಾಜರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಅಂಬುರಾವ್ ಮಹಾರಾಜರ ಮೂಲಕ ಮುಂದುವರಿದು, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಗುರುದೇವರನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮೂಲಕ, ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯ ಮಾರ್ಗವು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರನ್ನೇ ಈ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯೊಳಗಿನ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದ ವೃಕ್ಷದ ಅಂತಿಮ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಳಿದ ಹಣ್ಣು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಸದ್ಗುರುಗಳ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಮತ್ತು ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ತಮ್ಮ ಪರಂಪರೆ, ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯ ಪತಾಕೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಲು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಗುರುದೇವರ ಮೂಲಕವೇ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುವ ಕರೆಯು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ

ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿತು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಈ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಸದ್ಗುರು ಪರಂಪರೆಯು ಅವರಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ವಹಿಸಿತ್ತು - ಗುರುದೇವರ ಜನನವೇ ಸರ್ವಶಕ್ತನ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಋಷಿಗಳ ದಿವ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂಘಟಿತವಾಗಿತ್ತು. ಸದ್ಗುರುಗಳ ಪರಮ ಕೃಪೆಯಿಂದ, ದಿವ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಹರಡಲು ಗುರುದೇವರ ಮೂಲಕ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಸಾವಯವವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದವು, ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಮಹಾರಾಜರು ಹೇಳುವಂತೆ,

ಮಂಣೋನಿ ಮಾಝೋ ನೀಚ ನವೇ ।
ಶಾಪಸೋಶಾಪಸಹೀ ಪ್ರಬಂಧ ಹೋಆವೇ ।
ಶ್ರೀಗುರುಕೃಪಾ ಕಾಯ ನೋಹೇ ।
ಜ್ಞಾನದೇವೋ ಮಂಣೇ ॥
(೧೮.೧೭೩೫)

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಭೌಸಾಹೇಬ ಮಹಾರಾಜರ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಯ ಮಾತುಗಳ ಕಥೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. 1907 ರ ಹಿಂದೂ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ, ಜಮಖಿಂಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗ್ರಂಥ ಪಠಣದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಭೌಸಾಹೇಬ ಮಹಾರಾಜರು ಗುರುದೇವರನ್ನು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಲು ಕೇಳಿದರು. ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನಿಂಬರಗಿ ಮಹಾರಾಜರ ಮೊಮ್ಮಗ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪ ಅವರತ್ತ ತಿರುಗಿ ಮಹಾರಾಜರು ಹೀಗೆ ಉದ್ಗರಿಸಿದರು: "ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ರಾಮರಾಯನನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಧಕನೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ಅವನ ಎತ್ತರ ಅಪಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಮರಾಯನು ಏಳು ಸಮುದ್ರಗಳ ಆಚೆಯಿರುವ ವಿದೇಶಿ ಆತ್ಮಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅಜ್ಜನ ಶ್ರದ್ಧಾಕೇಂದ್ರದ ಮುಂದೆ ತಲೆಬಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ನಿಮ್ಮ ಅಜ್ಜನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಗರದ ಆಚೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ." ಸದ್ಗುರುಗಳ ಈ ಮಾತುಗಳು ಪ್ರವಾದಿಯಂತೆ ಸತ್ಯವಾದವು, ಏಕೆಂದರೆ ಗುರುದೇವ ತಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಿಲ್ಲದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದರು.

ದಶಕಗಳ ನಂತರ, ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಡಾ. ಡಿ. ಮಾರ್ಕ್ವೆಜ್ ತಮ್ಮ

ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಂಬಾಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ದತ್ತ ಜಯಂತಿಯ ಶುಭ ದಿನದಂದು, ಡಿಸೆಂಬರ್ 22, 1954 ರಂದು, ಡಾ. ಮಾಕ್ರ್ವಿಜ್ ಪವಿತ್ರ ನಾಮವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಗುರುದೇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಅವರು ನಿಂಬರಗಿ ಮಹಾರಾಜರ ಶ್ರದ್ಧಾಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಲು ನಿಂಬರಗಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಭೌಸಾಹೇಬ ಮಹಾರಾಜರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯು ಸಾಕಾರಗೊಂಡಿತು, ಶ್ರೀ ಮುಪ್ಪಿನಮುನಿ ಕಡ್ಸಿದ್ದಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶ್ರೀ ನಿಂಬರಗಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಕೃಪೆ ತುಂಬಿದ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಫಲಪ್ರದಗೊಳಿಸಿತು, "ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ನೀವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯು ದಿಗಂತಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ."

ಆದರೆ ಈ ಘಟನೆಯು ಒಂದು ಸಾಂಕೇತಿಕ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ನಿಂಬರಗಿ ಮಹಾರಾಜರು ಸೂಚಿಸಿದ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮತ್ತು ಆಚಾರಯೋಗದ ಹಾದಿಯು ಗುರುದೇವರ ದಾರ್ಶನಿಕ ಬರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಸಾಗಿತು - ನಿಂಬರಗಿ ಮಹಾರಾಜರ ಕೀರ್ತಿಯು ಏಳು ಸಮುದ್ರಗಳನ್ನು ದಾಟುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಪೂರೈಸಿತು.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರ ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವು, ಅದರ ಮೂಲದಲ್ಲಿ, ಬೋಧ-ಸುಧಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಶ್ರೀ ನಿಂಬರಗಿ ಮಹಾರಾಜರ ಬೋಧನೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೀಜಗಳಿಂದ, ಗುರುದೇವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭವ್ಯ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು, ಶ್ರೀ ನಿಂಬರಗಿ ಮಹಾರಾಜರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು (ಪರಮಾರ್ಥ) ಏಳು ಸಮುದ್ರಗಳ ಆಚೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಭೌಸಾಹೇಬ ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರವಾದಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದರು.

ಗುರುದೇವರ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾರ:

ಭಾರತದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಆಧುನಿಕಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಗುರುದೇವ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದರು. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಬೌದ್ಧಿಕತೆ ಮತ್ತು ಒಣ ಲೌಕ್ಷಣಿಕ

ಆದರ್ಶವಾದದಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನದ ದೇವಕೇಂದ್ರಿತ (God-Centered) ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಕಠಿಣ ತರ್ಕ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ದೇವಕೇಂದ್ರಿತ ಅಥವಾ ದೇವ-ಆಧಾರಿತ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ವಿಶ್ವಕೇಂದ್ರಿತ (Cosmocentric) ಮತ್ತು ಮಾನವಕೇಂದ್ರಿತ (Homocentric) ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಂದ ತೀರ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಇದು ಗುರುದೇವರ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಬಿಂದುವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ದೇವರಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತದೆ, ಚಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಅದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ದಿವ್ಯತೆಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ (summum-bonum). ದಿವ್ಯ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಈ ಮೂಲಭೂತ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯು ಅವರ ಜೀವನದ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು.

ಗುರುದೇವ ತಮ್ಮ ಹದಿನೈದನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. 1915 ರಷ್ಟು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ, ಯುವ ಗುರುದೇವರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಸರಣಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಆಹ್ವಾನಿಸಿತು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಇದು ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ನೀಡಿದ ಅವಕಾಶವಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಅವರ ಆಳವಾದ ಮತ್ತು ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ ಗ್ರಂಥಗಳ ಈ ವಿವರವಾದ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನವು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳನ್ನು, ಅದರ ದಾರ್ಶನಿಕ ಸಮರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ನಂತರ, ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಯಾದ 'A Constructive Survey of Upanishadic Philosophy' ಆಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಇದು ಅವರ ಮೊದಲ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸ ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕರಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮಹಾನ್ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದಿತು.

ಗುರುದೇವರ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನವು ಅವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ದೃಢವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಿತು. ರಹಸ್ಯವಾದದ (Mysticism) ತರ್ಕಬದ್ಧ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುದೇವರ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಅವರ ನಂತರದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ "ಪಾಥ್‌ವೇ ಟು ಗಾಡ್" (Pathway to God) ಕೃತಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತವೆ. ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆಯವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಆಲೋಚನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜೀವಿಸುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿತ್ತು. ಗುರುದೇವರ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಆತ್ಮದ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿದೆ! ಅದು ದೇವರನ್ನು ತನ್ನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುದೇವ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: 'ನಾನು 1908 ರಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತದ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ; ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿವಿಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ, ತುಂಬಾ ಗೊಂದಲಕ್ಕೊಳಗಾದೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅವು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದ್ದವು... ಆದ್ದರಿಂದ ಯುರೋಪಿಯನ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನವು ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಪುನರಾಗಮನವಾಗಿ ಬಂದಿತು. ನಾನು 1910 ರಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿಯನ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಬಹುದೂರ ಹೋದಾಗ, ಅಂದರೆ 1913 ರವರೆಗೆ; ನಂತರ ನಾನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದ ಮಹಾನ್ ನಿಧಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡೆ. ವಿಷಯಗಳ ತೌಲನಿಕ ನೋಟವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸಂಭವಿಸಿತು'.

ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿರುದ್ಧದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರ ಪರಿಹಾರಗಳು:

'On The Study Of Indian Philosophy' ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ಅವರು ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿರುದ್ಧ ತರಲಾದ ವಿವಿಧ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಭಾರತೀಯ ದಾರ್ಶನಿಕರು 'ವಿತಂಡವಾದ'ವನ್ನು (Sophistics) ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು 'ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ'ವನ್ನಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯು ಯುರೋಪಿಯನ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಶಕ್ತವಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಯುರೋಪ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಂಜರು, ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪಟ್ಟು, 'ಪೂರ್ವಭಾವಿ' ಎಂದು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂದಿಸಲಾಗಿದೆ; ಇದರ ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ, ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ; ಇದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು ಸೋಮಾರಿತನದ ಸುವಾರ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ, ಇದನ್ನು ನಿರಾಶಾವಾದಿ, ಕಠಿಣ, ನಿಯತಿವಾದಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ - ಇದು ಜಗತ್ತನ್ನು ಕತ್ತಲೆಯಂತೆ ನೋಡುತ್ತದೆ; ಇದು ಮುಚ್ಚಿದ ಸದ್ಗುಣವನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ; ಇದು ನೈತಿಕತೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಲು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಧಾನವೇ ಆಗಿದೆ; ಭಾರತೀಯ ದಾರ್ಶನಿಕರ ಮುಖ್ಯ ಸಾಲು ಸರಳತೆಯಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೇಲಿನ ಕೆಲವು ಆರೋಪಗಳು ಇವಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ಮಾನವನ ಸ್ಥಿತಿಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ.

ಈ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು, 'ಭಾರತವು ತನ್ನ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಆದರೆ ಅದರ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಹೆಚ್ಚು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ವಿಧಿಯ ವಿಡಂಬನೆಯಾಗಿದೆ.' ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ಅವರು ಈ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇಡೀ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಲಾದ ಆರೋಪಗಳು ಭಾಗಶಃ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ; ಮತ್ತು ಅದೂ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಮರ್ಶೆಯಿದೆ: ಇದು ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡದ "ಬ್ಲಾಕ್ ಫಿಲಾಸಫಿ" (Block Philosophy); ಇದು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಕೇವಲ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಗುರುದೇವ ಇದನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ, 'ಆ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗೆಗೆ ಅಂತಹ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಆ ಮಾನದಂಡದಿಂದ ಇಡೀ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತು ಆ ಅಂದಾಜನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾದ ಇತರ ಅನರ್ಹ ವಿಮರ್ಶೆಗಳ ಬ್ಯುಸೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯದ ಒಂದು ಕಣವಿರಬಹುದಾದರೂ, ವಿಮರ್ಶೆಯು ಅನರ್ಹವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಬೆಟ್ಟು ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಅಜ್ಞಾನದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಅಜ್ಞಾನವೇ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನವು ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದ ಅಗತ್ಯ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿದೆ.' ಗುರುದೇವ ಅವರು ಈ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೇವಲ ಅನುವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಅದರ 'ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು', 'ಸಹಸಂಬಂಧಗಳು' ಮತ್ತು 'ರಚನೆಗಳು' ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗುರುದೇವ ಈ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಬೆಟ್ಟು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು, 'ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಸಹಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿದಾಗ, ಹೊಸ 'ರಚನೆಗೆ' ಸಮಯ ಬರುತ್ತದೆ. ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ರಚಿಸಿದಾಗ

ಮಾತ್ರ ಜೀವಿಸುತ್ತದೆ; ಅದು ನಿಶ್ಚಲ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದಾಗ ಸಾಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ ದಾರ್ಶನಿಕನು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸನಿಂದಲೂ ಬರಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ರಚನೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತನ್ನ ಘನತೆಗೆ ಕೆಳಗಿನದೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಮೂರು ಕೊನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು - ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಸಹಸಂಬಂಧ, ರಚನೆ - ಯುರೋಪಿಯನ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹೊರೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಯುರೋಪಿಯನ್ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಭಾರತೀಯ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಯುರೋಪಿಯನ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವ ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.' ಆದ್ದರಿಂದ, ಯುರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ನಡುವಿನ ಸಹಯೋಗದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅವರು ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದರು, 'ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು 'ಅನುವಾದಿಸುವುದನ್ನು' ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು- ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಚಿಂತನೆಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು 'ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು' ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಇತಿಹಾಸವಿಲ್ಲದೆ, ನಾವು ನಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ; ಮತ್ತು ಆ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮೊದಲು ಬರೆಯುವವನು ಆ ವಿಷಯದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮಹಾನ್ ವರವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಅವನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರ ತಡೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮವು ಯಾವುದೇ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕನಿಷ್ಠ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು ಆಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯುರೋಪಿಯನ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾನೆಟ್ ಮತ್ತು ಸೀಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದಂತೆ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯ. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ 'ಸಮಸ್ಯೆ' ಇತಿಹಾಸವು ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದ ಒಂದರ

ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.'

ಸಹಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ, ಗುರುದೇವ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ: 'ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ಯುರೋಪಿಯನ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಷ್ಟೇ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ಯುರೋಪಿಯನ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಹಾನ್ ಸಾಮ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ತೋರಿಸುವವರೆಗೂ, ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ: ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಡ್ಯೂಸೆನ್ ಅವರ "ಭಾರತೀಯರೇ, ನಿಮ್ಮ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಿ" ಎಂಬ ಮಾತುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ'.

ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅರ್ಹವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾ, ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ಹೇಳಿದರು, 'ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಹಸಂಬಂಧ ಸಾಧ್ಯ. ದಾರ್ಶನಿಕ ಪ್ಲುಟಾರ್ಕ್ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ತೌಲನಿಕ ಅಂದಾಜನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಭಾರತದ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ಪ್ರಪಂಚದ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅರ್ಹವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಚಿಂತನೆಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಯುರೋಪಿನ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.'

ಅಲ್ಲದೆ, ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಇತಿಹಾಸವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅದರ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ವಿವಿಧ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ.

'ಜನರು ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ತಿರುಳನ್ನು ತಲುಪಬೇಕು, ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಲುಪಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ವಿಧಾನದ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪಟ್ಟು ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಂತರಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಲುಪುವುದರಿಂದ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೂರ ತಿರುಗಿಸದಿರಲಿ. ಆ

ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರು ಸಮೃದ್ಧ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ: ಇದು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ಹೋಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ನಿಜವಾದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಸಾಧ್ಯ.'

'ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಪ್ರಪಂಚದ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ; ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಚಿಂತನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವ ತೌಲನಿಕ ದಾರ್ಶನಿಕರನ್ನು ನಾವು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ; ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಸತ್ಯದ ಪ್ರೇಮಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ.'

ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯುತ ಸಾಧನವನ್ನು ಮರುಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಗುರುದೇವ ಅವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ಸಾಧಿತ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಷ್ಟೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ಶೃಂಗ ಮತ್ತು ನಿಜವಾದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೆ -

'ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅದು ಮಾನವನಿಗೆ ನೀಡುವ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ; ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಅವನು ನಮಗೆ ಉಳಿಸುವ ಅನಿಲದ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸದಿರಬಹುದು. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ಯಾವುದೇ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬೇಯಿಸದಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಅದರ ಸಹವರ್ತಿ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳಂತೆ, ಅದು ಮಾನವನಿಗೆ ದೇವರು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಅಮರತ್ವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ವ್ಯವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡಲು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ, ಅದು ಗ್ಲೋಬ್‌ನ ಯಾವುದೇ ಇತರ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬಹುದು.'

ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿರುದ್ಧದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ಅದರ ನಿಜವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ವಭಾವದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಲು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರ ಮಹಾನ್ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಭೌಸಾಹೇಬ ಮಹಾರಾಜರ ಮಹಾನ್ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನಿಂಬರಗಿ ಮಹಾರಾಜರು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ದೇವಕೇಂದ್ರಿತ ಬೀಜವನ್ನು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ದೇವಕೇಂದ್ರಿತ ಚಿಂತನೆಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕೊಡುಗೆಗಳು:

1. "ತರ್ಕಬದ್ಧ ರಹಸ್ಯವಾದದ" (Rational Mysticism) ರೂಪೀಕರಣ

ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ತರ್ಕವನ್ನು ಬೆಸೆಯುವುದು: ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಾರತೀಯ ದೇವಕೇಂದ್ರಿತತೆಯು ಕೇವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪಟ್ಟು ಅಥವಾ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಂಶಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ತರ್ಕಬದ್ಧ ರಹಸ್ಯವಾದದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು, ದೇವರ ನೇರ ಅನುಭವವು (ಅಪರೋಕ್ಷ ಅನುಭೂತಿ) ಅಭಾಗಲಬ್ಧ ಅಥವಾ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯ ವಿದ್ಯಮಾನವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ತರ್ಕ ಮತ್ತು ಅಂತಃಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಅನುಭವದಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಾದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಿದರು. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒಂದರಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನಮಾಮಾಂಸೆಯನ್ನು (Epistemology) ಸಾರಿದರು.

ಸಮಗ್ರ ಜ್ಞಾನಮಾಮಾಂಸೆ: ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನದ (ಪ್ರಮಾಣಗಳು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ಅನುಮಾನ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರ) **ಏಕಾಧಿಕ** ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆಯಾದರೂ, ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲವಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸಿದರು: ನೇರ ಅಂತಃಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಅನುಭವ (ಅನುಭವ). ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮಾರ್ಗಗಳು ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅವರು ವಾದಿಸಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು,

'ರಹಸ್ಯವಾದವು ದೇವರ ನೇರ, ತಕ್ಷಣದ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ಅಂತಃಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮನಸ್ಸಿನ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ರಹಸ್ಯವಾದವನ್ನು ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾಡಲಾಗುವಂತೆ ಯಾವುದೇ ಗೂಢ ಅಥವಾ ನಿಗೂಢ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ರಹಸ್ಯವಾದವು ದೇವರ ಮೌನ ಆನಂದವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ... ರಹಸ್ಯಮಯ ಅನುಭವದ ವರ್ಣಿಸಲಾಗದ ಸ್ವರೂಪವು ಅದರ ಅಂತಃಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸ್ವರೂಪದೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿದೆ.'

("ಶಾಂತಪಣೇ, ಸಮಾಧಾನಾನೇ, ಈಶ್ವರಚಿಂತನಾಚಾ ಆನಂದ ಭೋಗಣೇ, ಹೀ ಕಲ್ಪನಾ ಸಾಕ್ಷಾತಾ್ಕರವಾದಾತ ಅಂತರ್ಭೂತ ಆಹೇ. ಮನುಷ್ಯಾಲಾ ಧಾರಣ ಕರತಾ ಯೇಣಾ್ಯಸಾರಖೀ ಹೀಚ ಉಚ್ಚತಮ ವೃತ್ತಿ, ಹೇಚ ಉಚ್ಚತಮ ಧ್ಯೇಯ ಹೋಯ.")

2. "ದೇವನಿಯಮ" (Theonomy) ಆಧಾರಿತ ನೈತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:

ಸಾ್ವಯತ್ತತೆಯಿಂದ ದೇವನಿಯಮದತ್ತ: ಗುರುದೇವ ಅವರು ತಮ್ಮ 'ದೇವನಿಯಮ' (Theonomy) ಎಂದು ಕರೆದ ತತ್ವದ ಸುತ್ತ ನೈತಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಪುನರ್ರೂಪಿಸಿದರು - ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ದಿವ್ಯ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿವೆ ಮತ್ತು ದಿವ್ಯ ಇಚ್ಛೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಕ್ಷಾತಾ್ಕರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬ ತತ್ವ. ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ದೇವ-ಉನ್ಮತ್ತ ಸಂತನ ಆನಂದಮಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವರು 'ಬೀಟಿಫಿಕೇಶನ್' (Beatification) ಎಂಬ ಹೊಸ ಪದವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು.

ಬೀಟಿಫಿಸಿಜಂ (Beatificism): ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸದು್ಗಣ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯು ನೇರವಾಗಿ ದಿವ್ಯ ಆನಂದಕ್ಕೆ (Beatitude) ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ವಾದಿಸಿದರು, ನೈತಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತಾ್ಕರವು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗದವು ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

3. ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ:

ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರು ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಭಕ್ತಿ ಸಂತರನ್ನು

(ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ, ತುಕಾರಾಮ, ಬಸವೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಕಬೀರರಂತಹ) ಗಂಭೀರ ದಾರ್ಶನಿಕ ಚಿಂತಕರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಏರಿಸಿದರು. 'Mysticism in Maharashtra' ಮತ್ತು 'Pathway to God in Kannada Literature' ನಂತಹ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಗೂಢ ದೇವಕೇಂದ್ರಿತತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯ ಸಂತರು ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾದ, ಜೀವಂತ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದರು.

ಅವರು ಹೀಗೆ ಗಮನಿಸಿದರು, 'ರಹಸ್ಯವಾದವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ, ಇದು ಇಡೀ ಮಾನವಕುಲವನ್ನು ಒಂದಾಗಿ ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಭಿನ್ನ ದಾರ್ಶನಿಕರು, ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು, ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಜೈನರು, ಬೌದ್ಧರು, ವೈಷ್ಣವರು ಅಥವಾ ಲಿಂಗಾಯತರು ದೇವರನ್ನು ತಲುಪಲು ಏನನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇವಲ ತಿಳಿಯುವುದು ನಮಗೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಈ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಧರ್ಮಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೋಧನೆಯು ಅವೆಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಗ ನಾವು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನನ್ನ 'Mysticism in Maharashtra' (1933), ಮತ್ತು 'Pathway to God in Hindi Literature' (1954) ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಹಸ್ಯವಾದದ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ನಾನು ಅದನ್ನೇ ದೃಢೀಕರಿಸಲಿದ್ದೇನೆ.'

4. ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತನೆಗಳ ಸಮರಸತೆ:

ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತಕರ (ಕಾಂಟ್, ಹೆಗೆಲ್, ಪ್ಲೋಟಿನಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಪಿನೋಜಾ ಅವರಂತಹ) ತಮ್ಮ ಆಳವಾದ ವಿದ್ವತ್ತನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಸಿಕೊಂಡರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಧುನಿಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಚಾರಣೆಗಳೆರಡರ ಅಂತಿಮ ತಾಣವು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯ ಋಷಿಗಳು ಗುರುತಿಸಿದ ಅದೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

5. ದೇವ-ಕೇಂದ್ರಿತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮೂಲಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮರು-ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಭಾರತೀಯ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲು ಮರು-ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿದರು: ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ (ಆತ್ಮ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ).

1. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು: 'A Constructive Survey of Upanishadic Philosophy' ಯಲ್ಲಿ, ಉಪನಿಷತ್ ಚಿಂತನೆಯು ಕೇವಲ ಅಮೂರ್ತ ಬೌದ್ಧಿಕ ಏಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ದಿವ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೀವಂತ, ಅನುಭವಜನ್ಯ ಐಕ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಇದರ ಮೂಲವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, 'ನಾನು 1915 ಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರೂ, ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ನಾನು ಆಧುನಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಷತ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ತಳೆದಿದ್ದು, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಕೇವಲ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಆಲ್ಪ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಆಲ್ಪ್ಸ್ ನಂತೆ ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಏರುವ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುನ್ನತ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಮಕಾಲೀನ ದಾರ್ಶನಿಕರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಉಪನಿಷತ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ಆ ವಿಧಾನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಚಿಂತಿಸಲು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿಸಲು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತನೆಯ ವಿಧಾನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ರೂಪಿಸಿದೆ.'

2. ಭಗವದ್ಗೀತೆ: 'The Bhagavad-Gita as a Philosophy of God-Realisation' ನಲ್ಲಿ, ಅವರು ಗೀತೆಯನ್ನು ನೈತಿಕ ಕರ್ತವ್ಯ (ಕರ್ಮಯೋಗ) ಅಥವಾ ಬೌದ್ಧಿಕ ಚರ್ಚೆಯ ಸರಳ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕಿಂತ

ಆಚೆಗೆ ಏರಿಸಿದರು, ಅದನ್ನು ದೇವಕೇಂದ್ರಿತ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆನಂದಮಯ ಐಕ್ಯತೆಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದರು.

ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಕಸನೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ಅವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಯಾದ 'A Constructive Survey of Upanishadic Philosophy' ಯ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ, ಗುರುದೇವ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯ ಸಂತರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು ತಮ್ಮ ತರ್ಕವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿವರಣೆಯ ಒಳಗೆ, ಅವರು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಅನೇಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಹೊಂದಿದ್ದ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ ಪೀಡಿತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ದಿವ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ (ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ) ಪರಮ ಆನಂದದ ಸಚಿತ್ರ, ಆಳವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು, ಅವರು 'ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಕಂಪೇರೇಟಿವ್ ಫಿಲಾಸಫಿ ಅಂಡ್ ರಿಲಿಜನ್' (ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ) ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು:

ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಪಂಥ, ಜಾತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಥವಾ ಜನಾಂಗದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಎಲ್ಲಾ ದಾರ್ಶನಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಅದರ ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಸ್‌ನ ಪೀಠಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಉದ್ಧರಣದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬಹುದು: "ವಿಶೇಷಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು, ಬದಲಾವಣೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಬದಲಾಗದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದೆ, ಅವನು ದಾರ್ಶನಿಕನಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ರಾಜಕುಮಾರನಾಗಿರಲಿ... ಸಮಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಜ್ಞಾನವು ಅಪಾರ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಮಾನವನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅಗಾಧವಾಗಿ ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸಿವೆ. ಹಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬದಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಹೊಸದು ಅದರ ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮಾನವ ಜೀವನದ ಗುರಿ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ಒಂದೇ ಆಗಿ ಉಳಿದಿವೆ. ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ, ದೇವರ ಹುಡುಕಾಟವು ಇಂದಿಗೂ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ದಾರ್ಶನಿಕ ಸಮರ್ಥನೆಯು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಷ್ಟೇ ಇಂದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ... "ಅಧ್ಯಯನದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ", ಅಥವಾ "ಅಂತಿಮ ಸತ್ಯದ ಮಾನವ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ದಾರ್ಶನಿಕ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ನೀಡಿಸುವುದು". ನಾವು ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ದಾರ್ಶನಿಕ ನೋಟವನ್ನು ನಂಬಿಕೆಗಳ ಅನುಭವಜನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಬೇಕು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ತರ್ಕಬದ್ಧ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ"

ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ನು ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರು 'ದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಫಿಲಾಸಫಿಕಲ್ ರಿವ್ಯೂ' ಎಂಬ ತ್ರೈಮಾಸಿಕವನ್ನು ಸಹ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ. ಪ್ರೊ. ರಾನಡೆ ಅವರು ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಅವು ಹೆಚ್ಚು ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ನಿಖರವಾದ ಪರಿಭಾಷೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದರು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತನೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಬಯಸಿದರು ಇದರಿಂದ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ರಹಸ್ಯವಾದದಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನಗಳು ಅಡಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಡುವ ನಿಖರವಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಭಾಷೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪ್ರೊ. ರಾನಡೆ ಅವರು ಅರ್ಧ ಶತಮಾನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಗುರುತಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಸ್‌ನ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಹೀಗೆ ಗಮನಿಸಿದರು: "ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದುದನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲು

ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಭರವಸೆ ನೀಡೋಣ, ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಚಿಂತನೆ-ರಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು, ಅದರ ಮೂಲತತ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೇವನಗರದ ಅಡಿಪಾಯದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಭಾರತದ ಭರವಸೆ ಇರಬಹುದು."

ಈಉದ್ದೇಶದಭಾಗವಾಗಿ,ಅವರು1918ರಷ್ಟುಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು; ಹೀಗೆ ಭಾರತೀಯರಿಂದ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಬರವಣಿಗೆಯ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಬಾಕಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಅಪರಂಪರಾಗತ ಶಾಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಎರಡಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಗಣನೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಲಾದ ಕೆಲಸದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಇದು ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಇತಿಹಾಸದ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನವೋದಯವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಎರಡರಲ್ಲೂ ದಾರ್ಶನಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಹದಿನಾರು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಹ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಎರಡೂ ಯೋಜನೆಗಳ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

ಎಂಟು ಸಂಪುಟಗಳ ಯೋಜನೆ (Eight Volume Scheme)

1. ಮೂಲಗಳು (The Origins)
2. ಸೃಜನಶೀಲ ಅವಧಿ (The Creative Period)
3. ಸಂಶ್ಲೇಷಿತ ಅವಧಿ (The Synthetic Period)
4. ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಧ್ವನಿ (The Voice of Dissent)
5. ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣದ ಅವಧಿ (The Period of Reconstruction)
6. ಕಿರೀಟದ ಹಂತ (The Crowning Phase)
7. ರಹಸ್ಯವಾದ (Mysticism)
8. ಆಧುನಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು (Modern Tendencies)

ಹದಿನಾರು ಸಂಪುಟಗಳ ಯೋಜನೆ (Sixteen Volume Scheme)

1. ದೇವರೆಡೆಗಿನ ಹಾದಿ (The Pathway to God)
2. ಯುರೋಪಿಯನ್ ಚಿಂತನೆಯ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು (Recent Tendencies of European Thought)
3. ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್‌ನ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ (The Metaphysics of Aristotle)
4. ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು (The Problems of Metaphysics)
5. ದೇವರಿಗಾಗಿ ಧರ್ಮಗಳ ಹುಡುಕಾಟ (The Search of Religions for God)
6. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮದ ರಹಸ್ಯಮಯ ಆಧಾರ (The Mystical Basis of Christianity)
7. ದೇವರೆಡೆಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನ (The Scientific Approach to God)
8. ದೇವನಿಯಮದ ತತ್ವಗಳು (The Principles of Theopolity)
9. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಹೊರರೇಖೆ (An Outline of Indian Philosophy)
10. ಉಪನಿಷತ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ (A Constructive Survey of Upanishadic Philosophy)
11. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ (A Critical Survey of Buddhism)
12. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ (The Philosophy of the Bhagavad-gita)
13. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವೇದಾಂತ (Vedanta in Relation to Western Thought)
14. ಭಾರತೀಯ ರಹಸ್ಯವಾದ (Indian Mysticism)
15. ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯ ಸಮಕಾಲೀನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು (Contemporary Tendencies of Indian Thought)
16. ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶೆಗಳು (Essays and

Reviews) (ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಕಟಣೆಗೊಂಡವು.)

ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಇತಿಹಾಸದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1918 ರಲ್ಲಿ, ಗುರುದೇವ ಅವರು ಡಾ. ಎಸ್. ಕೆ. ಬೆಲ್ವಲ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಡಾ. ಎನ್. ಜಿ. ಸರ್ದೇಸಾಯಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಹೋದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಲೋಕಮಾನ್ಯರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣದ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ, ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಮಗ್ರ ಇತಿಹಾಸದ ಬರವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಉತ್ಸಾಹವೆಂದರೆ ಅವರು ಅದರ ಉದ್ದೇಶಿತ ಹೊರರೇಖೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಅರು ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದರು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಅವರು ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ, "ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಮಹಾನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವೆಯಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನೀವು ಸುಸಜ್ಜಿತರಾಗಿದ್ದೀರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದಿದ್ದರೆ, ಈ ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾವೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿಖರವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ:

'ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇಂದು, ಮತ್ತೊಂದು ಹನ್ನೆರಡು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯ ನಂತರ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಅಪರಿಮಿತ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಬೆಂಬಲಿತವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಉಪನಿಷತ್ ಪೂರ್ವಜರು ನಮಗೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಮಹಾನ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪೂರ್ವದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅಂದರೆ, ರಹಸ್ಯವಾದವನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಮರಸಗೊಳಿಸುವುದು ಎಂದರೆ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ನಮಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಆತ್ಮ ಅನುಭವದ ಶಾಶ್ವತ ಸತ್ಯಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು

ಮುಂದಿಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಚಿಂತನೆ-ರಚನೆಯು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾಗಿ ಸಂಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ನಮ್ಮ ದಾರ್ಶನಿಕ ನೋಟವು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬೆಂಬಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕ ನೋಟಗಳು ದೇವರ ಮಹಿಮೆಗೆ ಮರಳುವಂತೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಇದರಿಂದ "ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸರಪಳಿಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕೊಂಡಿಯು ಜುಪಿಟರ್‌ನ ಕುರ್ಚಿಯ ಪಾದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಕಂಡುಬರಬಹುದು."'

ಪ್ರಸ್ತುತ ಬರಹಗಾರನು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಮಾನವನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ದಾರ್ಶನಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ನೋಟವನ್ನು ನಮಗೆ ನೀಡಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾನೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಯಾವುದೇ ವಿಜ್ಞಾನವು ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ, ಎಲ್ಲಾ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯಾಗಿ ಬೆಟ್ಟು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಧರ್ಮದ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರಬಹುದಾದ ನೇರ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ಅಂತಃಪ್ರಜ್ಞೆಯ, ರಹಸ್ಯಮಯ ಅನುಭವದಿಂದ ಬೆಂಬಲಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣಬಹುದಾದ ನೋಟವನ್ನು ನಮಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ದಿವ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹರಡುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ, ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

(ಅಶಾಪ್ರಕಾರೇ ಸರ್ವ ಜಗಾತ ಈಶ್ವರೀ ಪ್ರೇಮಾಚಾ ಪ್ರಸಾರ ಕರಣ್ಯೇ ಯಾ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಭೂಮಿಕೇವರುನ ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವಾಂನೀ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಾಚ್ಯಾ ವ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಚ್ಯಾ ಪಾರ್ಶ್ವಭೂಮಿವರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾರ್ಗ ಪ್ರತಿಪಾದಲಾ ಆಹೇ.)

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂತರು; ಅವರನ್ನು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ:

'ಅಂತಹ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರ

ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹರಡುವುದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. 'ಒಂದು ದೇವರು, ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚ, ಒಂದು ಮಾನವಕುಲ' ಎಂಬುದು ಅವನ ಸೂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕು, ದೇವನಿಯಮವು ಅವನ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾರು ದೇವರ ಏಕತೆ ಅಥವಾ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅವರು ದೇವರ ಮಹತ್ವವು ಕೇವಲ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದದ್ದೂ ಆಗುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸದೆ ಇರಲಾರರು.'

('ಜೇಥೇ ಜೇಥೇ ವ ಜೇವಾಂ ಜೇವಾಂ ಈಶ್ವರಾಚಾ ಸಂದೇಶ ಪ್ರಸೃತ ಕರಣೇ ಶಕ್ಯ ಆಹೇ, ತೇಥೇ ತೇಥೇ ವ ತೇವಾಂ ತೇವಾಂ ತೋ ಪ್ರಸೃತ ಕರಣೇ, ಹೇಚ ಅಶಾ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರೀ ಪುರೂಷಾಚೇ ಕರ್ತವ್ಯ ಉರತೇ ವ ಠರತೇ. 'ಏಕ ಈಶ್ವರ, ಏಕ ವಿಶ್ವ, ಏಕ ಮಾನವತಾ', ಹಾಂ ತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆಚಾರಾಚಾ ಆಧಾರಭೂತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅಸಾವಾ. ಈಶ್ವರಾಧಿಷ್ಠಿತ ವಿಶ್ವಬಂಧುತ್ವ ಹೇಚ ತ್ಯಾಚೇ ಬ್ರೀದವಾಕ್ಯ ಅಸಲೇ ಪಾಹಿಜೇ. ಈಶ್ವರ ಏಕಚ ಆಹೇ, ತೋ ಸರ್ವತ್ರ ಭರಲೇಲಾ ಆಹೇ, ಹಾಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಜ್ಯಾಲಾ ಝಾಲಾ ಆಹೇ, ತೋ ಪುರೂಷ, ಈಶ್ವರಾಚ್ಯಾ ಐಶ್ವರ್ಯಾಚೇ ಜಗಾಲಾ ಜ್ಞಾನ ದ್ಯಾವೇ, ಇತಕೇಚ ನವೆಂ ತರ ಈಶ್ವರಾಚ್ಯಾ ಐಶ್ವರ್ಯಾಚೀ ಜಗಾಲಾ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ವಾಂವೀ, ಯಾ ಏಕಾಚ ಕಾರ್ಯಾಲಾ ಆಪಲ್ಯಾಲಾ ವಾಹೂನ ಘೇತಲ್ಯಾಶಿವಾಯ ರಾಹಣಾರ ನಾಹೀ.')

॥ ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಸದ್ಗುರುನಾಥ ಮಹಾರಾಜ್ ಕೀ ಜೈ ॥

— ಡಾ. ವೈಶಾಲಿ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಪಾಟೀಲ್
ಚಿಪ್ಳೂಣ
ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ: +91 9960687506

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ಡಾ. ಆರ್. ಡಿ. ರಾನಡೆ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಸಾರಾಂಶ:
ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು, ಪ್ರವಚನಗಳು ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕ ಸಂವಾದಗಳ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿದ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಈ ಲೇಖನವು ಅವರ ಮೂಲ ವಿಷಯಗಳು, ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಪರಮಾರ್ಥವನ್ನು ಹರಡಲು ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟರು. ಬೆಂಗಳೂರು, ಅಮಲನೇರ, ಪುಣೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಆಳಂದಿ, ಧಾರವಾಡ, ನಾಗಪುರ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ಅಹಮದಾಬಾದ್, ಅಲಹಾಬಾದ್, ಬೆಳಗಾವಿ, ಸಾಂಗ್ಲಿ, ನವದೆಹಲಿ, ವಿಜಾಪುರ, ಜಮಖಂಡಿ, ಗದಗ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ 1915 ರಿಂದ 1956 ರ ನಡುವೆ ಅವರ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ತಾವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಮಾತನಾಡಲು ಮಾತನಾಡದೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ಹೃದಯಪೂರ್ವಕ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಳವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಅವರ

ಕೇಳುಗರ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿದವು. ಭಕ್ತಿಯು ಅವರ ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಕನಸುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರ ನಂತರದ ಕೆಲವು ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿತು - ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಒಂದೇ ಒಂದು ಪದವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿಯ ಸಂತ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ, "ಶಬ್ದ ಪಾಠೀಂ ಅವತರೇ। ಕೃಪಾ ಆಧೀಂ" ।। 13.263 ("ಕೃಪೆಯ ನಂತರವೇ ಪದಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ") – ಗುರುದೇವರ ವಾಗ್ದಿವ್ಯವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು: "ಶಬ್ದ ಪಾಠೀಂ ಅವತರೇ। ಭಕ್ತಿ ಆಧೀಂ" ("ಭಕ್ತಿಯ ನಂತರವೇ ಪದಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ").

ಲೇಖನವು ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಜುಲೈ 1915, ಬೆಂಗಳೂರು: ವಿಷಯ – 'ಉಪನಿಷತ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ' (Upanishadic Philosophy)

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರೋಡಾದ ಗಾಯಕವಾಡ್ ಮಹಾರಾಜರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಅವು ಉಪನಿಷತ್ ಚಿಂತನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ದಾರ್ಶನಿಕ ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ, ಆದರೆ ಅತ್ಯಂತ ದೃಢವಾದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಗುರುದೇವರ 'Constructive Survey of Upanishadic Philosophy' ಎಂಬ ಐಕಾನ್ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಮೂಲ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದವು.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಒಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ನಿಕಟ ಸಹವರ್ತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ "ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ನಾನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಯಾವುದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು

ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಜರು "ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ, ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ನೀಡಲಾದ ಜ್ಞಾನವು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

ಡಿಸೆಂಬರ್ 1928, ನಾಗಪುರ ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ 1954, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನ, ನವದೆಹಲಿ:

ವಿಷಯ – 'ದಿ ಸಬ್ಲೈಮ್ ಅಂಡ್ ದಿ ಡಿವೈನ್: ಎ ಸ್ಟಡಿ ಇನ್ ಕಂಪೇರೇಟಿವ್ ಥಾಟ್' (The Sublime and the Divine: A study in Comparative Thought)

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ನಾಗಪುರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ (ಕಿಂಖೇಡೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಸರಣಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ) ಮೂರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಇವುಗಳನ್ನು ನಂತರ ಅಲಹಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂತಿಮ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು 1954 ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 16 ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಮೇಲಿನ ಗುರುದೇವರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗ್ರಂಥವಾದ 'The Bhagavadgītā as a Philosophy of God Realisation' ಗೆ ಮೂಲ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದವು. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅವರು "ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಅಪೂರ್ವತೆ, ನವೀನತೆ ಅಥವಾ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಗುರುದೇವರ ಉಪನ್ಯಾಸದ ನಂತರ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಪ್ರಶಂಸನೀಯ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹೀಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದರು: "ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ". 1949 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರರಾವ್ ದೇವ್ ಅವರು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿದ್ದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು: "ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟಿದ್ದವು,

ಮತ್ತು ನಾನು ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದನ್ನು ಆನಂದಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುವ ಮೂಲಕ, ಈ ಮನುಷ್ಯನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಐಕ್ಯತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಪುರುಷರ ಮುಖಭಾವವನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ - ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳು - ಅವರು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡರೂ, ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನಮಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ".

ಡಿಸೆಂಬರ್ 1937, ನಾಗಪುರ: ವಿಷಯ – ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣ, ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ 13 ನೇ ಅಧಿವೇಶನ

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಆಳವಾದ ವಿನಮ್ರತೆಯ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. "ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ನನಗೆ ನೀಡಿದ ಗೌರವವು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಾನು ನನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಮ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯ. ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಈ 13 ನೇ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಲು ನನ್ನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸಂಘಟಕರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಗೌರವವು ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ಆ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸುವವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಇಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ".

ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಇತ್ತೀಚಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ನರವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಉಲ್ಲೇಖಗಳೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ 'ಆತ್ಮದ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು' ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಅವರು 'ಸ್ಪಿರಿಟಾನ್' (spiriton) ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು, ಇದು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಇತರ ರಹಸ್ಯಯೋಗಿಗಳು ಬಳಸಿದ 'ಬಿಂದೂಲೆ' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಭಾವನೆ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯ ನಡುವಿನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರದ

ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರು. ಉಪಸಂಹಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರ 'ಒಂದು ದೇವರು ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚ ಒಂದು ಮಾನವಕುಲ/ ಧರ್ಮ' ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಮಾನವಕುಲವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆಗಸ್ಟ್ 1947, ಅಹಮದಾಬಾದ್: ವಿಷಯ – ಗಾಂಧೀಜಿಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿ

ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ 6, 7, 8 ರಂದು ನೀಡಲಾಯಿತು, ಇದು ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ವಾರವಾಗಿತ್ತು. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವು 1947 ರ ಆಗಸ್ಟ್ 15 ರಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ದಿನದ ಆಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾತುರದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು "ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ... ಕೇವಲ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಹಂತದ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ನಕ್ಷತ್ರವಾಗಿದ್ದರು, ಅವರ ಜೀವನದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಗುರಿಯು ಇಡೀ ಮಾನವಕುಲವನ್ನು 'ಒಂದು ದೇವರು, ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚ, ಒಂದು ಧರ್ಮ' ಎಂದು ನಾವು ಕರೆಯಬಹುದಾದ ಪತಾಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ತರುವುದಾಗಿತ್ತು" ಎಂದು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರು.

ಏಪ್ರಿಲ್ 1947, ಪುಣೆ: ವಿಷಯ – ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ (ಕೌಶಿಕ್ ಉಪನ್ಯಾಸ ಸರಣಿ)

ಈ ಪಠ್ಯವು ಅವರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ರೂಪಾಂತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉದ್ಧರಣವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಮೂಲತಃ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು, ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ. "ಮೈಕ್ರೋಫೋನ್‌ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಅವರು ಆಳವಾದ ಭಕ್ತಿಯ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು, 'ಈ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಗ್ಯಾಜೆಟ್ ಮೂಲಕ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ, (ಆದರೆ

ವಿಜ್ಞಾನವು ಕೇವಲ ದೇವರ ಕೃತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದರಿಂದ), ಅದರ ಮೂಲಕ ರವಾನೆಯಾಗುವ ಸಂದೇಶವು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತಲುಪುವುದು ಖಚಿತ'. ಈ ಆರಂಭದೊಂದಿಗೆ, ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವದ ಭಾವನೆಯು ಎಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ತುಂಬಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭ".

ಡಿಸೆಂಬರ್ 1951, ಸಾಂಗ್ಲಿ: ವಿಷಯ – ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

"ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಕೇವಲ ಸುದೀರ್ಘ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ. 25 ಕೋಟಿ ಬಾರಿ ನಾಮಜಪ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ದೇವರ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಖಚಿತವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೃದಯದ ಮೃದುತ್ವ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತೀವ್ರವಾದ ಹಸಿವು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳು ಇದ್ದಾಗ, ದೇವರು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಸುಧಾರಿತ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಗಂಗಾಧರರಾಯರ ಮೃದುತ್ವ ಮತ್ತು ಹಂಬಲವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದ್ಭುತವಾಗಿದೆ, ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮೃದುತ್ವವು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿರಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ದೇವರು ದೂರವಿಲ್ಲ".

ಜುಲೈ 1956, ಜಮಖಂಡಿ: ವಿಷಯ – ಗುರುದೇವರ ಅಮೃತಮಹೋತ್ಸವದ (70 ನೇ ಜನ್ಮದಿನ) ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಕ್ತಾರರ ವಿವಿಧ ಭಾಷಣಗಳ ನಂತರ ಗುರುದೇವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ: "ಜೋ ದೇವಾಚೇ ಗುಪ್ತ ರೂಪ ದಾಖವೂನ ದೇತೋ ತೋ ಗುರು, ಐಸೇ ಗುರು ಯಾ ಶಬ್ದಾಚೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಮಾರ್ಯೋ ಗುರು ಕರೀತ. ಗುರು ಹಾಂ ದೇವಾಚ್ಯಾ ಗುಪ್ತ ರೂಪಾಶೀ ಐಕ್ಯ ಪಾವಲೇಲಾ ಅಸತೋ".

(ಅವರ 'Mysticism in Maharashtra' ಗ್ರಂಥದ ಉದ್ಧರಣಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರ) ದೇವರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೋರಿಸಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವವನನ್ನು

ಮಾತ್ರ ನಾವು ನಮ್ಮ ಗುರು ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆತ್ಮಗಳನ್ನು ಐಕ್ಯತೆಗೆ ತರುವವನು ಮಾತ್ರ ಗುರು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡಲು ಅರ್ಹನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಡಿಸೆಂಬರ್ 1956, ಗದಗ: ವಿಷಯ: ದೇವರ ನಾಮ (ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರ ಕೊನೆಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಈ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ಸದಾಶಿವಾನಂದರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಂತ ಶರೀಫಸಾಹೇಬರು ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗೀತೆ 'ಇದೇ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ನೋಡಿಕೋ' ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುದೇವ ವಿವರಿಸಿದರು, ಇದರ ಅರ್ಥ 'ದೇವರ ನಾಮದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ'.

ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ತೀವ್ರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಡಾ. ಎನ್. ಎಸ್. ಪರಿಪತ್ಯದಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು, "ಹಾಡನ್ನು ಫೋನೋಗ್ರಾಫ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೂ ಇದರ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಬೇಕು".

ಉಪಸಂಹಾರ – ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ಪರಮಾರ್ಥವನ್ನು ಹರಡುವಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದು:

1. ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವ.
2. ಮಾನವ ಜೀವನದ ಅಂತಿಮ ಗುರಿ ಅಂದರೆ ತಮಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
3. ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಯ ಸಾಮರಸ್ಯ – ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ.
4. ತಮ್ಮ "ಒಂದು ದೇವರು, ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚ, ಒಂದು ಮಾನವಕುಲ" ಎಂಬ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು.
5. ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಾಪೇಕ್ಷಿತಗಳು: ಹೃದಯದ ಮೃದುತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಯಾದ ತೀವ್ರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಸಿವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

6. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕನ ನಿಜವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
7. ದೇವರ ನಾಮವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಹತ್ವ.

ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಓವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು:

“ತರಿ ಝಡಝಡೋನಿ ವಹಿಲಾ ನಿಘ।
ಇಯೇ ಭಕ್ತೀಚಿಯೇ ವಾಟೇ ಲಾಗ।।
ಜಿಯಾ ಪಾವಸೀ ಅವ್ಯಂಗ।
ನಿಜಧಾಮ ಮಾರ್ಘೇ ।।
(9.516)”

— ಶ್ರೀ ಭೂಷಣ್ ಗೋಖಲೆ
ಇ-ಮೇಲ್: Gokhale.bhushan@gmail.com

“ದೇವರು ಯಾರು ಮತ್ತು ಅವನು ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ?” ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಜ್ಞಾನವು ಸ್ವತಃ ದೇವರೇ! ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇವರು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಶಕ್ತಿಯು ಜ್ಞಾನವೇ “ನೀನು”. ಜ್ಞಾನವೇ ದೇವರು. ದೇವರು ‘ಸ್ವಯಂ’.

– ಶ್ರೀ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಮಹಾರಾಜರು

ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ವಿರಹಿಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮನ ದರ್ಶನ

ಎಲ್ಲಾ ಸಂತರಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೆಂದು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಎತ್ತರವು ಎಲ್ಲಾ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದೆ. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ, ಅಮೃತಾನುಭವ, ಚಾಂಗದೇವ ಪಾಸಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಹರಿಪಾಠಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿದರು. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದ ಭವ್ಯ ಹಾಗೂ ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಮೃತಾನುಭವವು ಆಳವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವದಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಸಾಧಾರಣ ಸಿಹಿ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸುವಾಸನೆಯ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ಕೃಪೆಯ ಅಪಾರ ಮಳೆಯ ಮೂಲಕ ತಾವು ಪಡೆದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ದೂರದೂರಿಗೆ ಹರಡುವುದು ಅಮೃತಾನುಭವದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನದೇವ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ, ಚಾಂಗದೇವ ಪಾಸಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಹರಿಪಾಠ ಜ್ಞಾನದೇವರು ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ಇತರ ಮೂಲ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಹರಿಪಾಠದ ಅಭಂಗಗಳು ವಾರಕರಿ ಪರಂಪರೆಯ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ ಅಭಂಗಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಮರಾಠಿ ಕವಿತೆಯ

ಅಮೂಲ್ಯ ಮತ್ತು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ನೀಡಲು ಮಾತ್ರವೇ ಮರಾಠಿ ಅಭಂಗಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಂತಿವೆ. ದಿವ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದ ಹೃದಯದ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಮತ್ತು ಸೊಗಸಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಮರಾಠಿ ಅಭಂಗಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಸಂತ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಸಂತ ನಾಮದೇವ ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಂತರು ಅಭಂಗಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ಮೊದಲು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ, ಅನುಭವಾಮೃತ ಮತ್ತು ಚಾಂಗದೇವ ಪಾಸಷ್ಟಿ, ಮತ್ತು ತದನಂತರ ತಮ್ಮ ಅಭಂಗಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿದರು. ಸಂತರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಂತ ನಾಮದೇವರ ನಿಕಟ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಮೂಲಕ, ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರೊಳಗಿನ ದಿವ್ಯತೆಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯಿತು, ಮತ್ತು ಅಭಂಗಗಳ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಪ್ರವಾಹವು ಅವರ ತುಟಿಗಳಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರಿಗೆ ಆರೋಪಿಸಲಾದ ಹನ್ನೊಂದು ನೂರು ಅಭಂಗಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, ಸತ್ಸಂಗ, ದಿವ್ಯ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ, ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ನಿರಂತರ ಹಂಬಲ, ಆತನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಜಗಳ ಮತ್ತು ಆತನ ಧ್ಯಾನದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಅಭಂಗಗಳು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ 'ವಿರಹಿಣಿಗಳು' (Virāṇīs) ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ ಕೆಲವು ವಿರಹಿಣಿಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ವಿರಹಿಣಿಗಳು ಅಥವಾ ವಿರಹಿಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ, ಅತ್ಯಂತ ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಚರ್ಚಿಸಿದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಅವರ ಶೃಂಗಾರ ಅಭಂಗಗಳು. 'Selected Abhangas of Dnyaneshwar' ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ, ಲೇಖಕ ಪಿ. ಎನ್. ಜೋಶಿ ಅವರು ತೀವ್ರ ವೈರಾಗ್ಯದ ಸಂತರಾದ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ಶೃಂಗಾರದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗವಳಣಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿರಹಿಣಿಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ

ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ, ಗವಳಣಿಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿರಹಿಣಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ ಸಂಯೋಜನೆಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವರು ಹಲವಾರು ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿನೋಬಾಜಿಯವರು ಸಹ ತಮ್ಮ 'Bhajans of Dnyandev' ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ವಿರಹಿಣಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪಿ. ಎನ್. ಜೋಶಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆ. ವಿ. ಗಜೇಂದ್ರಗಡ್ಕರ್, ಎಸ್. ಜಿ. ತುಳಪುಳೆ, ಮತ್ತು ಎಸ್. ಡಿ. ಪೆಂಡ್ಸೆ ಮುಂತಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ವೈರಾಗ್ಯದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರೂಪವಾಗಿದ್ದ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ಈ ಶೃಂಗಾರ ಅಭಂಗಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಚಿತ, ವಿವರಿಸಲಾಗದ ಮತ್ತು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ, ಆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದೆ, ನಾವು ಅವರ ಕೆಲವು ಸೊಗಸಾದ ಮತ್ತು ಆಳವಾದ ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕ ವಿರಹಿಣಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ವಿರಹಿಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ 1

ಘನು ವಾಜೇ ಘುಂಘಣಾ, ವಾರಾ ವಾಜೇ ರುಂಝುಣಾ,
ಭವತಾರಕು ಹಾ ಕಾನಾ,ವೇಗೀ ಭೇಟವಾ ಕಾ (1)
ಚಂದವೋ ಚಂದನೇ ,ಚಾಪೇವೋ ಚಂದನು ,ದೇವಕೀನಂದನುವಿನ್
,ನವಡೇ ವೋ (2)
ಚಂದನಾಚೀ ಚೋಲೀ, ಮಾರ್ಝೋ ಸರ್ವ ಅಂಗ ಪೋಲೀ, ಕಾನೊಽ
ವನಮಾಲೀವೇಗೀ ಭೇಟವಾ ಕಾ(3)
ಸುಮನಾಚೀ ಸಗೇ,ಶೀತಲ ವೋ ನೀಕೀ,ಪೋಲೇ ಆಗೀ ಸರಖೀ,ವೇಗೀ
ವಿಝುವಾ ಕಾ.(4)
ತುಮಿಽ ಗಾತಾ ಸುಸ್ವರೇ , ಏಕೋನೀ ಧಾವೇ ಉತ್ತರೇ,ಕೋಕಿಲೇ
ವರ-ಜಾವೇ,ತುಮಿಽ ಬೈಯಾನೊ (5)
ದರ್ಪಣೀ ಪಾಹತಾ ,ರೂಪ ನ ದಿಸೇ ಆಪುಲೇ ಬಾಪ
ರಖುಮಾದೇವೀವರೇ ವಿಟ್ಠಲೇ, ಮಜ ಐಸೇ ಕೇಲೇ(6)

ವಿವರಣೆ:

“ಘನು ವಾಜೇ ಘುಂಘಣಾ, ವಾರಾ ವಾಜೇ ರುಂಝುಣಾ” ಎಂಬುದು ಲತಾ ಮಂಗೇಶ್ಕರ್ ಅವರ ಮಧುರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಲಾದ ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿರಹಿಣಿಯಾಗಿದೆ. ಆರಂಭಿಕ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಮೋಡಗಳು ಆಳವಾದ, ಗಂಭೀರ ಸದ್ದಿನೊಂದಿಗೆ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಿವೆ, ಗಾಳಿಯೂ ಸಹ ಮೃದುವಾದ, ಮಂಜುಳ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೋಡಗಳು ಕvalidಡುತ್ತಿವೆ, ಮತ್ತು ಮಳೆಯ ಸಣ್ಣ ಹನಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿವೆ. ಅಂತಹ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ ವಿರಹಿಣಿಯು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಚಂಚಲಳಾಗುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ತಡಮಾಡದೆ ದೇವಕೀನಂದನನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಕಾನ್ಹಾಯು ಲೌಕಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸಾಗರದಿಂದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವವನು - ಭವತಾರಕ. ಆತನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವ ತನ್ನ ಹಂಬಲದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯರತ್ತ ತಿರುಗಿ, “ಬನ್ನಿ, ನನ್ನನ್ನು ಬೇಗನೆ ಆತನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಕರೆದೊಯ್ಯಿರಿ” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಎರಡನೇ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ, ಆಕೆಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ: ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ಉದಯಿಸುವುದರಿಂದ, ಆತನ ಮೃದುವಾದ ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕಿನಿಂದ, ಸುಗಂಧಿತ ಚಂಪಕ ಹೂವುಗಳ (ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವುಗಳ) ಆರಳುವಿಕೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಚಂದನದ ಸುಗಂಧದಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ, ದೇವಕೀನಂದನನು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ? ಆತನಿಲ್ಲದೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಆನಂದಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಆತನ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಯಾವುದೇ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲ.

ಆಕೆಯು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ: “ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಆ ವನಮಾಲಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಬೇಗನೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಿರಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಚಂದನದ ಚೋಲಿಯು ನನಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ತಂಪನ್ನು ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ಅದು ನನ್ನ ಇಡೀ ದೇಹವನ್ನು ಸುಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನನ್ನೊಳಗಿನ ಸಹಿಸಲಾಗದ ಶಾಖವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.” ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆಯ ನೋವು ಆಕೆಯ ಇಡೀ ದೇಹವನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಉರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ; ಈ ಉರಿಯನ್ನು ಆತನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಶಮನಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ,

ಆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ, ಪ್ರೀತಿಯ ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡುವ ತೀವ್ರ ಹಂಬಲದಿಂದ ಆಕೆಯು ತುಂಬಿದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ, "ನನ್ನನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಿರಿ; ಕನಿಷ್ಠ ತಡವಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ಆತನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲಿ."

ನಾಲ್ಕನೇ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ, ಆಕೆಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ: "ಹೂವುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ತಂಪಾದ ಮತ್ತು ಉಲ್ಲಾಸಕರ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ, ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ನನ್ನ ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನನ್ನ ದೇಹದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವೂ ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಕಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಓ ನನ್ನ ಗೆಳತಿಯರೇ, ಬೇಗನೆ ಬನ್ನಿ ಮತ್ತು ತಡಮಾಡದೆ ನನ್ನನ್ನು ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಮೂಲಕ ಈ ಉರಿಯನ್ನು ನಂದಿಸಿ." ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆಯ ಕಬಳಿಸುವ ಬೆಂಕಿಗೆ ಏಕೈಕ ಪರಿಹಾರವೆಂದರೆ ದಿವ್ಯ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಪರ್ಶ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವ ಆಕೆಯ ಹಂಬಲವು ಇನ್ನಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ, "ಓ ಪ್ರಿಯರೇ, ನೀವು ಮಧುರವಾದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ರಂಜಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ. ಆದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೋಗಿಲೆಯ ಶೋಕಪೂರಿತ, ಹಂಬಲದ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹಾಡಿನಿಂದ ದೂರವಿಡಿ; ಅವುಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಸಿಗದಿರಲಿ. ಅವು ನನ್ನ ಚಾಂಚಲ್ಯವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹಂಬಲವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಹಿಸಲಾಗದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ."

ಅಂತಿಮ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ರಾಧಿಕೆಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ: "ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬರಲಿದ್ದಾನೆ, ಮತ್ತು ಆತನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ನಾನು ನನ್ನನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನೋಡಲು ಕನ್ನಡಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋದೆ, ಮತ್ತು ಎಂತಹ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನಾನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ವಿಠ್ಠಲನನ್ನು ಕಂಡೆ. ರಖುಮಾಯಿಯ ಪ್ರಿಯನಾದ ಭಗವಂತನು ನನ್ನನ್ನು ಎಂತಹ ದಿವ್ಯ ಆನಂದದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾನೆಂದರೆ ನಾನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಹುತೇಕ ಹುಚ್ಚಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಆತನೊಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಆತನ ರೂಪ ಮಾತ್ರ

ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತದೆ."

ಈ ವಿರಹಿಣಿಯ ತೀವ್ರ ಚಂಚಲ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜ್ಞಾನದೇವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ದೃಶ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು - ಮೋಡಗಳು, ಗಾಳಿ, ಚಂದ್ರ, ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕು, ಚಂಪಕ ಹೂವುಗಳು, ಚಂದನ ಮತ್ತು ಕೋಗಿಲೆ - ಮತ್ತು ಶಬ್ದ, ಸುಗಂಧ, ಶಾಖ ಮತ್ತು ತಂಪಿನಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕ ಕಲಾತ್ಮಕತೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಧುರಾ ಭಕ್ತಿಯ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ದಿವ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಆಳವಾದ ಸಿಹಿಯ ಮೂಲಕ, ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ಪರಮಾತ್ಮನ ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ನೇರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಧಕನ ಹಂಬಲಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆಯವರು, ತಮ್ಮ 'Bhajans of Dnyandev' ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ವಿರಹಿಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆಯು ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೀವ್ರವಾಗುವ ಒಂದು ಹಂತ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಅನುಭವವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮಾನವ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಗ್ರಹಿಸಲು ಅದರಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿಸಲು, ಅನುಭವವನ್ನು ಹಂಬಲ ಮತ್ತು ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆಯ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಂಪಾದ ಮತ್ತು ಶಮನಕಾರಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಉರಿಯುವ ಆತಂಕದ ಮೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಸಿಹಿಯೂ ಸಹ ಕಹಿಯಾಗಿ ರುಚಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಜ್ಞಾನದೇವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ: ದೇಹವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಯಾವುದೂ ಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ; ಇತರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾದದ್ದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ, ದೇಹದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ, ದೇವರ ಸ್ವರೂಪವೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ; ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಶೂನ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಭ್ರಮೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತೀವ್ರ ಹಂಬಲ... ಇಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಅಸಾಧಾರಣ ಸ್ಥಿತಿ ಇದು.(ಆಧಾರ: ಭಜನ್ಸ್ ಆಫ್ ಜ್ಞಾನದೇವ್ — ವಿನೋಬಾಜಿ ಭಾವೆ)

ವಿರಹಿಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ 2
ಪಡಲೇ ದೂರ ದೇಶೀ, ಮಜ ಆಠವೇ ಮಾನಸೀ, ನಕೋ ನಕೋ ಹಾ
ವಿಯೋಗ, ಕಷ್ಟ ಹೋತಾತೀ ಜೀವಾಸೀ. (1)
ದಿನೂ ತೈಸೀ ರಜನೀ, ಮಜ ಝೂಲೀ ವೋ ಮಾಯೇ,ಅವಸಾ
ಲಾವೋನೀ ಗೇಲಾ, ಅಜೂನಾ ಕಾ ನ ಯೇ? (2)
ಗರುಡವಾಹನಾ ಗಂಭೀರಾ, ಯೇಈ ಗಾ ದಾತಾರಾ, ಬಾಪ
ರಖುಮಾದೇವೀವರಾ, ಶ್ರೀ ವಿಠ್ಠಲಾ. (3)

ವಿವರಣೆ:
"ಪಡಲೇ ದೂರ ದೇಶೀ" ಎಂಬ ಅಭಂಗವನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ಗಾಯಕಿ ಮತ್ತು ಗಾನ ಸರಸ್ವತಿ ಕಿಶೋರಿ ತಾಯಿ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ಮತ್ತು ಕರುಣಾಜನಕ ಹಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಹಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದರು. ಈ ಅಭಂಗದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನದೇವರು ವಿರಹಿಣಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ - ತಮ್ಮ ಪ್ರಿಯಕರನಿಂದ ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಬೇರ್ಪಟ್ಟವಳು, ಆತನು ದೂರದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ, ಆದರೂ ಆಕೆಯ ಹೃದಯವು ನಿರಂತರವಾಗಿಆತನನೆನಪಿನಲ್ಲಿಮುಳುಗಿದೆ,ಆಕೆಯನ್ನುದುಃಖಿತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಿರಹಿಣಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ, "ನನ್ನಿಂದ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಈ ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ನೆನಪಿನಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಆತಂಕದಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವಂತೆ, ರಾತ್ರಿಯಲೂ ನಿಮ್ಮ ನೆನಪಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿದ್ರೆ ನನ್ನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದೇನೆ. ರಾತ್ರಿಯೂ ಸಹ ಹಗಲಿನಂತೆ ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ, ಹಗಲು ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಈ ನಿರಂತರ ನೆನಪಿನ ಹೊರತು ಬೇರೇನನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ, ಆದರೂ ನೀವು ಸ್ವತಃ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಮಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದೀರಿ - ಹಾಗಿದ್ದರೆ

ನೀವು ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ?"

"ನಿಮ್ಮ ವಾಹನವು ಪಕ್ಷಿಗಳ ರಾಜನಾದ ಗರುಡ, ಅತನ ಹಾರಾಟವು ಆಲೋಚನೆಯಷ್ಟೇ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಓ ಗರುಡವಾಹನ, ಓ ಗಂಭೀರ ಮತ್ತು ಆಳವಾದವನೇ, ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ದೂರದ ದೇಶದಿಂದ ಬೇಗನೆ ಬಾ. ಓ ಕರುಣಾಮಯಿ ದಾತಾರನೇ, ಓ ರಖುಮಾಯಿಯ ಪ್ರಿಯ ಭಗವಂತನೇ, ಓ ವಿಠ್ಠಲ, ತಡಮಾಡದೆ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಾ!"

ಹೀಗೆ, ವಿರಹಿಣಿಯ ಧ್ವನಿಯ ಮೂಲಕ, ಜ್ಞಾನದೇವರು ದಿವ್ಯತೆಗಾಗಿ ಆತ್ಮದ ತೀವ್ರ ಹಂಬಲಕ್ಕೆ ಸೊಗಸಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಿಯಕರನಿಂದ ಶಾರೀರಿಕ ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆಯು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗಾಗಿ ಸಾಧಕನ ಹಂಬಲದ ಆಳವಾದ ಸಂಕೇತವಾಗುತ್ತದೆ, ಅತನ ನೆನಪು ಮಾತ್ರ ಹೃದಯವನ್ನು ತುಂಬುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅತನ ಗೈರುಹಾಜರಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾಗದಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಅಭಂಗವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ ಮತ್ತು ಅಭಂಗಗಳ ನಡುವಿನ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಯ ಸಾಮ್ಯತೆಯ ಬಗೆಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ, ಪೂಜ್ಯ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆಯವರು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿಯ ನಂತರ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಅಭಂಗಗಳ ಭಾಷೆಯು ತುಂಬಾ ಸರಳವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಈ ಅಭಂಗಗಳನ್ನು ಜನರು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಮತ್ತು ನಂತರ ನೆನಪಿನಿಂದ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಅಭಂಗಗಳ ಭಾಷೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಆಧುನಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಜ್ಞಾನದೇವರ ಅಭಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನವು ಯಾವುದೇ ಹಿಂಜರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಅಭಂಗಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಷ್ಟೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಳನೋಟ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಶಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ - ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಅವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಮುಂದೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಹೃದಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಭಂಗಗಳಲ್ಲಿ

ಸುರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿಯು ತನ್ನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಭಂಗಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿವೆ. ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ ಆಳವಾದ ಆಂತರಿಕ ಭಾವನೆಗಳು, ಅವರ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಮತ್ತು ಎತ್ತರದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿಗಿಂತ ಅವರ ಅಭಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.

'Selected Abhangas of Dnyaneshwar' ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ, ಪಿ. ಎನ್. ಜೋಶಿ ಅವರು ವಿರಹಿಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತೆ, ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ಹೃದಯದ ತೀವ್ರತೆ ಮತ್ತು ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಇತರೆಡೆಯೂ ಶೃಂಗಾರದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಎಂದು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ಗೋಕುಲದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಆತನ ದಿವ್ಯ ರೂಪದ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ ಮತ್ತು ಅಮೃತಾನುಭವದಲ್ಲಿ, ಜೀವ ಮತ್ತು ಶಿವನ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ, ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಸಾಂಕೇತಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ದಿವ್ಯ ಭಕ್ತಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಹೃದಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಇದೆ. ನಾರದ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರದಲ್ಲೂ ಸಹ, ದಿವ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಐಕ್ಯತೆಯ ಆದರ್ಶವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ, "ಯಥಾ ವ್ರಜ-ಗೋಪಿಕಾನಾಮ್" ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಮುಂದೆ ಬೆಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ವಿರಹಿಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನವು ದಿವ್ಯ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ಚಿಂತನೆಯು "ಪಂಢರಪುರೀಚಾ ನೀಳಾ, ಲಾವಣ್ಯಾಚಾ ಪುತಳಾ, ವಿಠಾ ದೇವಿಯೇಲಾ ಡೋಳಾ, ಬಾಯಿ ಯೇ ವೋ!" ಎಂಬ ಅಭಂಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈಗ ಈ ವಿರಹಿಣಿಯತ್ತ ತಿರುಗೋಣ.

ವಿರಹಿಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ 3

ಪಂಢರಪುರಚಾ ನೀಳಾ, ಲಾವಣ್ಯಾಚಾ ಪುಟಳಾ, ವಿಠಾ ದೇಖಿಯೇಲಾ ಡೋಳಾ, ಬಾಯಿ ಯೇ ವೋ! (1)

ವೇಧಲೇ ವೋ ಮನ, ತಯಾಚಿಯಾ ಗುಣೇ, ಕ್ಷಣಭರ ನ ವಿಸಂಬೇ, ವಿಠ್ಠಲ ರುಕ್ಮಿಣೇ. (2)

ಪೌರ್ಣಿಮೇಚೇ ಚಾಂದಣೇ, ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಾ ಹೋಯೇ ಉಣೇ, ತಸೇ ಮಾಝೋ ಜಿಣೇ, ಏಕಾ ವಿಠ್ಠಲೇ ವಿಣ. (3)

ಬಾಪ ರಖುಮಾದೇವೀವರೂ, ವಿಠ್ಠಲೂಚೀ ಪುರೇ, ಚಿತ್ತ ಉಂದರಾ ಮುರೇ, ಬಾಯಿ ಯೇ ವೋ! (4)

ವಿವರಣೆ:

ಖ್ಯಾತ ಗಾಯಕ ರಾಹುಲ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅವರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ "ಪಂಢರಪುರಚಾ ನೀಳಾ, ಲಾವಣ್ಯಾಚಾ ಪುಟಳಾ, ವಿಠಾ ದೇಖಿಯೇಲಾ ಡೋಳಾ" ಎಂಬ ವಿರಹಿಣಿಯನ್ನು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಪಾರ, ಬಹುತೇಕ ದಿವ್ಯ ಸಂತೋಷವಿದೆ. ಈ ಅಭಂಗದಲ್ಲಿ, ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ ವಿರಹಿಣಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ, "ಪಂಢರಪುರದ ಆ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ವಿಠ್ಠಲನನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆತನು ಸೌಂದರ್ಯದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರೂಪವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ದಿವ್ಯ ರೂಪದಿಂದ ನಾನು ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧಳಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ ಆತನ ಗುಣಗಳು ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಶ್ರೀ ವಿಠ್ಠಲನತ್ತ ತಡೆಯಲಾಗದಂತೆ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆತನ ನೀಲಿ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ನಂತರ, ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಪ್ರಿಯನಾದ ವಿಠ್ಠಲನನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಮರೆಯಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ." ಆಕೆಯು ನಂತರ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಹದಿನಾರೂ ಕಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭವ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ಚಂದ್ರನು, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಕ್ರಮೇಣ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ವಿರಹಿಣಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಆಕೆಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ, ನನ್ನ ಜೀವನವೂ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ, ಪ್ರಿಯ

ಭಗವಂತನ ರೂಪವನ್ನು ನಾನು ನೋಡದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಆತನ ದಿವ್ಯ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸದಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಜೀವನವೂ ಕ್ರಮೇಣ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ರಾತ್ರಿಯ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ವಿಠ್ಠಲನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಆಕೆಯು ಕ್ರಮೇಣ ನಿರಾಶೆ ಮತ್ತು ದುಃಖದಿಂದ ತುಂಬುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಆಕೆಯು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ರಖುಮಾಯಿಯ ಪ್ರಿಯ ಭಗವಂತನಾದ ಶ್ರೀ ವಿಠ್ಠಲನು ಆಕೆಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಮಾತ್ರ. ಆತನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಕೆಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ; ದೇಹ, ಮಾತು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲವೂ ಆತನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕರಗಿಹೋಗಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಂಗದಲ್ಲಿ, "ರೂಪೇ ಉಂದರ ಸಾವಳಾ ಗೇ ಮಾಯ", ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ಪಂಢರಪುರದ ವಿಠೋಬಾನನ್ನು ಸಾವಳಾ - ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಮತ್ತು ಸುಂದರ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ, ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆತನನ್ನು ನೀಳಾ - ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದವನು, ಸೌಂದರ್ಯದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರೂಪ ಎಂದು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನದೇವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಮತ್ತು ಎತ್ತರದ ಸ್ವರೂಪದಾದ್ದಾಗಿದ್ದವು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ, ಅವರು ಆಂತರಿಕ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು; ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ, ಅನುಭವವು ದಿವ್ಯ ನಾದವಾಗಿ ಬಂದಿತು; ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ, ಆನಂದವಾಗಿ; ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ದಿವ್ಯ ರೂಪವಾಗಿ, ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣದ ಅನುಭವವಾಗಿ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರು ಮೆದುಳಿನ ಕುಹರದೊಳಗೆ ಸಹಸ್ರಾರವಿದೆ, ಸಾವಿರ ದಳಗಳ ಕಮಲ, ಇದು ದಿವ್ಯತೆಯ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮದ ಆನಂದವು ಉದಯಿಸುವ ಮೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕನಿಗೆ, ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿದ ಆಂತರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ, ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳು ಮತ್ತು ಛಾಯೆಗಳು - ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿ, ನೀಲಿ ಮತ್ತು ಹಳದಿ - ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾಗುತ್ತವೆ.

ತಮ್ಮ ಅಭಂಗಗಳಲ್ಲೊಂದರಲ್ಲಿ, ಜ್ಞಾನದೇವರು ಕಪ್ಪು, ನೀಲಿ ಮತ್ತು ಪಾರಿವಾಳ-ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಛಾಯೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅದೃಶ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ನೀಲಿ ಛಾಯೆಯು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ

ದೇಹದಲ್ಲೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಆತ್ಮದ ಶುದ್ಧ ಪ್ರಕಾಶವು ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಆತನು ಅಳಿಯಲಾಗದ ಮತ್ತು ಅಪಾರ ಮೌಲ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನು; ಆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಪ್ರಿಯನು ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು, ಒಳಗೂ ಮತ್ತು ಹೊರಗೂ ತುಂಬಿದ್ದಾನೆ. ಆ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ, ಪರಮ ಪುರುಷನನ್ನು, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕಂಡ ನಂತರ, ಆತನನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಪದಗಳು ಸಾಲವು. ಆತನು ಒಬ್ಬನೇ ಆತ್ಮ. ಈ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೇ ಆತನನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಆತನು ಅವಿನಾಶಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಇತರ ಅಭಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನದೇವರು ಈ ದಿವ್ಯ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ: "ನೀಲಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದವನು ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಾಲೆ ಆಡುತ್ತಾನೆ; ಆತನು ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ನೀಲಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನೀಲಿ ಛಾಯೆಯು ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ನಾನು ನೀಲಿ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಆ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣವು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹರಡಿದೆ. ವಿಶಾಲವಾದ ಆಕಾಶವೇ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಕರಗಿಹೋದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ನೀಲಿ ಪರಂಬ್ರಹ್ಮ, ಕೃಷ್ಣನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರೂಪವು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ." ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಭ್ಯುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನದೇವರು ದಿವ್ಯ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ತಮ್ಮ ಆಳವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ನೀಲಿ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡ ನಂತರ, ವಿರಹಿಣಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾಳೆ - ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ಆನಂದ. ಆ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯ ದಿವ್ಯಾನಂದದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಲು ಆಕೆಯು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಢರಪುರದ ವಿಠೋಬಾನ ನೀಲಿ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂತೋಷವೇ ಆಕೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಆಕೆಯ ಚಿತ್ತವು, ಆಕೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಹೃದಯವು ಆ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಳುಗಿದೆ; ಅದು ಕರಗಿ ಆ ಚೈತನ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮರಾಠಿ ಕವಿ ಬಿ. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್ ಅವರ ಅನೇಕ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಉಲ್ಲೇಖವೂ ಇಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಂಗದಲ್ಲಿ, ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ತಾವೂ ಸಹ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಪರಮಾತ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಒಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಆ ದಿವ್ಯ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಳುಗಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಾರಾಂಶದಲ್ಲಿ, ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸುಖಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಐಕ್ಯತೆಯ ಆನಂದವನ್ನು - ಅದೈವ್ಯತದ ಆನಂದವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಈ ವಿರಹಿಣಿಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿರಹಿಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ 4

ಪಾಚಾ ದಾಮಾಂಚಾ ಘೋಂಗಡಾ ನೇಸೇನ, ಉರಲೀ ಮೋಟ ತೇ ಮೀ ಜೇವೀನಾ ಗೇ ಬಾಯೀಯೇ. (1)

ಕಾಮಾರೀ ಕಾಮಾರೀ ಕಾಮಾರೀ ಹೋಊನ, ಯಾ ಗೋಪಾಳಾಚೇ ಘರ ರಿಘೇನ ಗೇ ಬಾಯೀಯೇ. (2)

ತ್ಯಾಚಾ ಉಂಬರಾ ಉಶೀಸಾ ಕರೀನ, ವರೀ ಯೇರಝೂಾರ ಮೀ ಸಾರೀನಾ ಗೇ ಬಾಯೀಯೇ. (3)

ನಿವೃತ್ತೀ ಜ್ಞಾನದೇವಾ ಪುಸತೀಲ ವರ್ಮ, ತ್ಯಾಸೀ ಕಾಮೀನಾ ಪುರೇನಾ ಗೇ ಬಾಯಿ ಯೇ. (4)

ವಿವರಣೆ:

ಶ್ರೀ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ದಾದಾ ವಸಂತಗಡಕರ ಅವರು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ ಈ ವಿರಹಿಣಿಯನ್ನು ಆಳವಾದ ಹಂಬಲ ಮತ್ತು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈಗ ಅದರ ಅರ್ಥದತ್ತ ತಿರುಗೋಣ.

ಈ ವಿರಹಿಣಿಯಲ್ಲಿ, ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ ವಿರಹಿಣಿಯು ವಿಠ್ಠಲನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ, "ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ರೂಪದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಿ; ಆ ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರ ನನ್ನನ್ನು ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣದ ನಿರಂತರ ಚಕ್ರದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ." ಆಕೆಯು ಬೇರೇನನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿ, ಆಕೆಯು ವಿಠ್ಠಲನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ, "ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಏಕೈಕ ವಸ್ತ್ರವು ಕೇವಲ ಐದು ನಾಣ್ಯಗಳ ಮೌಲ್ಯದ ಒರಟಾದ ಕಂಬಳಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ನಾನು ಅದನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ

ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಶ್ರೀಮಂತ ಅಥವಾ ಕೆತ್ತನೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ; ನಾನು ಸಮೃದ್ಧ ಆಹಾರವನ್ನೂ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಓ ಶ್ರೀ ಹರಿ, ನಿಮ್ಮ ತಟ್ಟೆಯಿಂದ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ತುಕಡಿಗಳಿಂದ ಜೀವಿಸಲು ನಾನು ತೃಪ್ತನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ."

"ನಾನು ಈ ಗೋಪಾಲನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಸೇವಕನ ಸೇವಕಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ನಾನು ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಸಹಿಸಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಆತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅಥವಾ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ವಾಸಸ್ಥಾನದ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣದ ಚಕ್ರದ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಅಲೆದಾಟವು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ."

ಹೀಗೆ, ವಿಠ್ಠಲನ ದರ್ಶನದ ಹಂಬಲದಿಂದ ಕಬಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ವಿರಹಿಣಿಯು, ಆತನ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಆತನ ದಿವ್ಯ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆಯ ಏಕೈಕ ಬಯಕೆಯೆಂದರೆ ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣದ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಚಕ್ರವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಆಕೆಯು ಜೀವನಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾಳೆ - ಇನ್ನು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಮುಕ್ತಿ - ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮನ ನೇರ, ತಕ್ಷಣದ ದರ್ಶನವು ತನ್ನನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾಳೆ.

ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಮಹಾರಾಜರು ಹೀಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ, "ನನ್ನ ಸದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ನಿವೃತ್ತಿನಾಥರು ಈ ಹಂಬಲದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಆತನ ಕೃಪೆಯ ಮೂಲಕ, ನಾನು ಈ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಈಡೇರಿಸುತ್ತೇನೆ - ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಿನಮ್ರ ಸೇವಕಿಯಾಗಲು ಮತ್ತು ಆತನಿಗೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಲು."

ಗೋಕುಲದ ಎಲ್ಲಾ ಗೋಪಿಯರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಿಯನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಹೃದಯವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಶರಣಾಗತಗೊಳಿಸಿದರು. ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು? ಅಂತಹ ತೀವ್ರತೆಯ ಭಕ್ತಿ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲಿನ ಅವರ ಪ್ರೀತಿಯು ಅತ್ಯಂತವಾಗಿತ್ತು; ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಆತನಿಗೆ

ಶರಣಾಗತಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಅತನ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಅವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಭಾಷೆಯು ಶೃಂಗಾರವಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಮತ್ತು ಅವರ ಸಾಂಕೇತಿಕತೆಯೂ ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಅದರ ಹೃದಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಾಮಂತ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಭಕ್ತಿಯ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರಂತಹ ಮಹಾನ್ ಭಕ್ತ ಮತ್ತು ಯೋಗಿಗೆ, ಅಂತಹ ಭಾಷೆಯು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗುತ್ತದೆ - ಅಗತ್ಯತೆಯಿಂದ ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು - ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಭಕ್ತಿಯ ಅನುಭವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು.

ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ ಅಭಂಗಗಳ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ಜೋಶಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಮಹಾರಾಜರ ಗಾವಳಣಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿರಹಿಣಿಗಳನ್ನು ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ, ಭಕ್ತಿಯ ತೀವ್ರತೆ, ಹೃದಯದ ಆಳವಾದ ಹಂಬಲ, ಮನಸ್ಸಿನ ಆತಂಕ ಮತ್ತು ದಿವ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಐಕ್ಯತೆಯ ಅಪಾರ ಆನಂದದಂತಹ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಾಗ, ಮಹಾನ್ ಸಂತರು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಲು **ವಾಧ್ಯ**ವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ಹೃದಯದ ತೀವ್ರತೆ ಮತ್ತು ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಇತರೆಡೆಯೂ ಅಂತಹ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವ ಭವಿಷ್ಯದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯದ ಈ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. Joshi, P. N., Selected Abhangas of Dnyaneshwar, Snehavardhan Publishing House, First Edition, 14 February 1999.
2. Bhave, Vinoba, Bhajans of Dnyandev, Paramdham Prakashan, Pavnar, 13th Edition, 2012.

3. Ranade, Gurudev, translated by Professor Gajendragadkar, Shri Gurudev Ranade, Shri Gurudev Ranade Samadhi Trust, Nimbal, 3rd Edition, 2006.

— ಡಾ. ಸಂಧ್ಯಾ ಜೋಶಿ, ಮುಂಬೈ
ಇ-ಮೇಲ್: ssjmumbai@yahoo.com
ಮೊಬೈಲ್: 9833852379

ಏಕಾಂತವು ಸುಂದರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಎಂದರೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿರುವುದು ಎಂದಲ್ಲ. ಇದರರ್ಥ ಬಾಹ್ಯ ನೋಟದಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗದ ಕಾರಣ ಅದು ಕಲುಷಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

– ಜೆ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗ

ಶ್ರೀ ನಿಂಬರಗಿ ಮಹಾರಾಜರು ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆಯವರು ಶಿಖರವನ್ನು ಎತ್ತಿದ ನಿಂಬರಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೂಲಭೂತ ಸಾರವೆಂದರೆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ನೇರ ದರ್ಶನ. ಅದರಂತೆ, ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ದಿವ್ಯತೆಯ ಅಂತಹ ನೇರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವ 'ಏಕೈಕ' ಸಾಧನವೆಂದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಕರುಣಾಮಯಿ ಸದ್ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಬೀಜ ನಾಮ, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಸ್ತು - ಅಂದರೆ, ಏಕಾಗ್ರ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಾಮದ ನಿರಂತರ ಸ್ಮರಣೆ.

ಹೀಗೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗವು ಸದ್ಗುರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದರೆ ಸದ್ಗುರುಗಳ ಸ್ವರೂಪ, ಸದ್ಗುರುಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗುರುಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮುಂದಿನ ಪರಿಗಣನೆಯೆಂದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಭ್ಯಾಸದ ಅತ್ಯಂತ ಹೃದಯಭಾಗ - ನಾಮ - ಅದರ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಅದರ ಶಕ್ತಿ. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಹಾದಿಯು ಸದ್ಗುರುಗಳ ಕೃಪೆಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆದ ಸಬೀಜ ನಾಮದೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಧ್ಯಾನವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ,

ಈ ಸಬೀಜ ನಾಮ ಯಾವುದು? ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗುರುಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ರವಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಾಮವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾಮವು ಸದ್ಗುರುಗಳ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅಭ್ಯಾಸವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪಕ್ವತೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ, ಸಾಧಕನು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಇತರ ನಾಮಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನವಾಗಿ ನಾಮವು ಬದಲಾಗುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಬೀಜ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಂಬರಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ, ಇದನ್ನು 'ನಾಮವು ನಾಮವಾಗುವುದು' ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಗುರುಗಳ ದೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ, ಈ ನಾಮವು ಶಿಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದರೆ ಧ್ಯಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಸದ್ಗುರು ಮತ್ತು ನಾಮ ಎರಡನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳ ಸಂಗ್ರಹಿತ ಪುಣ್ಯದ ಬಲದಿಂದ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮೂರನೇ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶ - ಧ್ಯಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ - ಕೇವಲ ಪಡೆಯುವ ಒಂದಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ತಮ್ಮ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. "ಯಾತ್ರೆ" ಮತ್ತು "ಧ್ಯಾನದ ವಿಧಾನ" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರು 'Pathway to God in Hindi Literature', 'Pathway to God in Kannada Literature', ಮತ್ತು 'The Bhagavad Gita as a Philosophy of God-Realisation' ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಧ್ಯಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ತಮ್ಮ 'The Bhagavad Gita as a Philosophy of God-Realisation' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ಧ್ಯಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ,

ಅವರ ಇತರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅನುರೂಪ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಂದೆಡೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಮೂರು ವಿಭಿನ್ನ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಧ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಯ ವಿಧಾನಗಳು

1. ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕ ಚಿಂತನೆ (ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಚಾರಣೆಯತ್ತ ಒಲವು ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.)

2. ಸದ್ಗುಣಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿಂತನೆ (ನೈತಿಕ ಚಿಂತನೆ; ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಮೌಲ್ಯಗಳತ್ತ ಒಲವು ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.)

3. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆ ಅಥವಾ ಧ್ಯಾನ (ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.)

ಮೊದಲ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವೇ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ದಾರ್ಶನಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಅಥವಾ ನೈತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ; ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ವಿಧಾನಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಲವಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕ ಚಿಂತನೆ — ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಧ್ಯಾನ (ದೇವರ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನ)

ಇದು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರ ಸ್ವಂತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಳನೋಟ ಮತ್ತು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಒಂದು ವಿಧಾನವಾಗಿತ್ತು. ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಚಾರಣೆಯತ್ತ ಒಲವು ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬಹುದು. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬನು ದೇವರ ಗುಣಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ದೇವರ ಕೆಳಗಿನ ಹತ್ತು ಗುಣಗಳ ಮೇಲೆ

ಚಿಂತಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

1. **ಪುರುಷೋತ್ತಮ** — ಪರಮ ಪುರುಷ
2. **ಸೂತ್ರ** — ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಐಕ್ಯತೆಯ ಎಳೆ
3. **ವೈಶ್ವಾನರ** — ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಜೀವ ಅಥವಾ ಜೀವನದ ಜಾಗತಿಕ ತತ್ವ
4. **ರವಿ** — ದಿವ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ
5. **ಮಾಯಿ** — ಮಾಯೆಯ ಒಡೆಯ ಮತ್ತು ಯಜಮಾನ
6. **ರಸ** — ದಿವ್ಯ ಆನಂದದ ಸಾರ
7. **ತಜ್ಜಲಾನ್**—ಯಾವುದರಿಂದಎಲ್ಲವೂಉದಯಿಸುತ್ತದೆಯೋ, ಯಾವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೋ ಮತ್ತು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದು
8. **ಅಧಿಷ್ಠಾನ** — ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಬೆಂಬಲ ಅಥವಾ ಅಡಿಪಾಯ
9. **ಜ್ಞೇಯ** — ತಿಳಿಯಲ್ಪಡಬೇಕಾದದ್ದು
10. **ಆಶ್ಚರ್ಯ** — ಅದ್ಭುತ ಅಥವಾ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ

ಹೀಗೆ, ಪರಮೇಶ್ವರನ ಗುಣಗಳ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತನೆಯ ವಿಶಾಲವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. 'ಧ್ಯಾನೋಪಕಾರಿಣಿ ಗೀತಾ' ದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಈ ವಿಭಾಗವನ್ನೇ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಧ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕರು ಈ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಓದುವುದು ಸಹ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇಂತಹ ಚಿಂತನೆ ಮಾತ್ರವೇ ದೇವರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕನಿಷ್ಠ ಸಾಧಕನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನೈತಿಕ ಚಿಂತನೆ (ಸದ್ಗುಣಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿಂತನೆ)

ವೈಯಕ್ತಿಕ ದೇವರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದೇವರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲದವರು ಸದ್ಗುಣಗಳ ಮೂಲಕವೇ ದೇವರನ್ನು ಚಿಂತಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ 'ಸದ್ಗುಣಗಳ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತನೆ'ಯನ್ನು ಥಿಯಾಸಫಿಕಲ್

ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಸ್ತಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು? ಈ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ 16 ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೊದಲ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಭಯಂ ಸತ್ತ್ವಸಂಶುದ್ಧಿರ್ಜ್ಞಾನಯೋಗವ್ಯವಸ್ಥಿತಿಃ ।
ದಾನಂ ದಮಶ್ಚ ಯಜ್ಞಶ್ಚ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಸ್ತಪ ಆರ್ಜವಮ್ ॥
ಅಹಿಂಸಾ ಸತ್ಯಮಕ್ರೋಧಸ್ತ್ಯಾಗಃ ಶಾಂತಿರಪೈಶುನಮ್ ।
ದಯಾ ಭೂತೇಷ್ವಲೋಲುಪ್ತ್ವಂ ಮಾರ್ದವಂ ಹ್ರೀರಚಾಪಲಮ್ ॥

ಈ ಶ್ಲೋಕಗಳು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾದ ದಿವ್ಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಎಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ: ಭಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಹೃದಯದ ಶುದ್ಧತೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆ, ದಾನ, ಆತ್ಮಸಂಯಮ, ಯಜ್ಞ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ತಪಸ್ಸು, ಸರಳತೆ, ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಕೋಪವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ತ್ಯಾಗ, ಆಂತರಿಕ ಶಾಂತಿ, ಚಾಡಿ ಹೇಳದಿರುವುದು, ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ದಯೆ, ದುರಾಶೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಮೃದುತ್ವ, ವಿನಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರತೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸೆ, ಶುದ್ಧತೆ, ಆತ್ಮಸಂಯಮ, ಸಮಚಿತ್ತತೆ, ಧೈರ್ಯ, ದಯೆ, ವಿನಯ ಮತ್ತು ಕ್ಷಮೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದು ಸಾಕೇ? ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ಭಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಹೃದಯದ ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಚಿಂತಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರುತ್ತದೆ? ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ "ಸದ್ಗುಣವು ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜ್ಞಾನವು ತನ್ನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರರು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸದ್ಗುಣಗಳು ಒಬ್ಬರ ಸ್ವಭಾವದ ಭಾಗವಾಗುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ, "ಸದ್ಗುಣವೇ ಜ್ಞಾನ" ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ 'ಧ್ಯಾನ ಗೀತಾ' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ, 'ಸದ್ಗುಣ ಸಮುಚ್ಚಯ' ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವಾಗ, ಅವರು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ

"ಸದುಗುಣಾನಾಂ ಜ್ಞಾನಭೇದಃ" — "ಸದುಗುಣ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವು ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಈ ಸದುಗುಣಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಿದರು. ಇದುತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆತಾನೇದೇವರಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆಕಾರಣವಾಗದಿರಬಹುದು; ಆದರೂ, ಅದು "ಮದ್ದು" (gunpowder) ವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗುರುದೇವ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ದು ಸಿದ್ಧವಾದ ನಂತರ, ಮಹಾನ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸೊಪ್ಪಟವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಿಡಿ ಸಾಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ, ನೈತಿಕ ಸದುಗುಣಗಳ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆ (Spiritual Contemplation)

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಅಥವಾ ನೇರ ಧ್ಯಾನ. ಈ ರೀತಿಯ ಚಿಂತನೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾನ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕರು ಈ ಶಿಸ್ತನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಎಂದರೆ ಯಾವ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಯಾವುವು ದ್ವಿತೀಯಕ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾದ ಬಿಂದುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿವೆ - ಒಬ್ಬನು ಆರಂಭಿಕನಾಗಿರಲಿ, ಅನುಭವಿ ಸಾಧಕನಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದವನಾಗಿರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಈ ಚಿಂತನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ:

1. ಶಾರೀರಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ (The Physical Process)
2. ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ (The Mental Process)
3. ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಆಯಾಮ (The Devotional Aspect)
4. ದಿವ್ಯ ಕೃಪೆ (Divine Grace)

ಈ ಎಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು

ತಲುಪಿದಾಗ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ವಿಧಾನವು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

1. ಶಾರೀರಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ (The Physical Process)

'The Bhagavad Gita as a Philosophy of God-Realisation' ನಲ್ಲಿ, ಗುರುದೇವರು ಶಾರೀರಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ - ಆಸನ, ಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿ. ಹಿಂದಿ ಪರಮಾರ್ಥ-ಸೋಪಾನದ ದೋಹಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಕ್ಷಣ, ಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಮೌನದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ.

1) ಆಸನ (Posture)

ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಆಸನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಎಲ್ಲವೂ, ಮತ್ತು ಆಸನವು ಪರಿಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಕೆಲಸವು ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಅನೇಕ ಜನರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇದು ಹಾಗಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬನು ಆಸನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ, ಅದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಸಾಧಕನನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಹುದೂರ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ; ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇದು ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧಕನು ಈ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪತಂಜಲಿಯು "ಸ್ಥಿರ-ಸುಖಮ್ ಆಸನಮ್" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ - ಆಸನವು ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಆರಾಮದಾಯಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲು, ದೇಹವನ್ನು ಮೊದಲು ನಿಶ್ಚಲತೆಗೆ ತರಬೇಕು. ಚಲಿಸುವಾಗ ನಾಮವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವುದು ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು, ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉದಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಸುಖಾಸನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ತನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು

ಸಮಯ ಆರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ಒರಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಮತ್ತು ಆನಂದಮಯ ಹಾಗೂ ಶಾಂತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಆಸನವು ಉಪಯುಕ್ತ ಆಸನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಯೋಗ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಪತಂಜಲಿಯೂ ಸಹ ಸಾಧಕನು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಇರಬಹುದಾದ, ಆಸನದಿಂದ ಕದಡುವ ಬಯಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮನಸ್ಸು ಸುಲಭತೆ ಮತ್ತು ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ತುಂಬುವ ಆಸನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂದು ಯುವಕರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಿಗಿಯಾದ, ಕಠಿಣ ಆಸನವನ್ನು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಿನಯ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಆಸನವನ್ನು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದರು. ಅಂದರೆ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯೂ ವಿನಯದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

2) ಶ್ವಾಸದ ನಿಯಂತ್ರಣ (Control of the Breath)

ಶ್ವಾಸದ ನಿಯಂತ್ರಣವು ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಇದು ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ, ಹೃದಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಮೆದುಳಿಗೆ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ದೇಹದ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ ತಾಜಾತನ ಮತ್ತು ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಶಾರೀರಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ, ಒಬ್ಬನು ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ತಲುಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯು "ಪ್ರಾಣಾಪಾನೌ ಸಮೌ ಕೃತ್ವಾ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ - ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಅಪಾನವನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಪಾನವು ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಅಪಾನ ಸಮನಾದಾಗ, ಮನಸ್ಸೂ ಸಹ ಸಮಚಿತ್ತತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಉಸಿರಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ನಾಮವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಬಾರಿ ಉಸಿರು ಬಿಡುವಾಗಲೂ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಕೇವಲ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರ ಸದ್ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಭೌಸಾಹೇಬ ಮಹಾರಾಜರು "ಅದನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಅನುರಾಗದಿಂದ ಕಟ್ಟುವ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಮುಂದುವರಿದಂತೆ, ಸಾಧಕನು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸದೆ, ಶ್ವಾಸವು ಕ್ರಮೇಣ ಮತ್ತು ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ನಿಶ್ಚಲತೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಕುಂಭಕ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಉನ್ನತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರೂ ಸಹ ಕೇವಲ ಕುಂಭಕವನ್ನು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕುಂಭಕದ ರೂಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ:

"ಸಹಸ್ರಶಃ ಸಂತು ಹಠೇಷು ಕುಂಭಾಃ, ಸಂಭಾವ್ಯತೇ ಕೇವಲ-ಕುಂಭ ಏವ."

ಹಠಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಶ್ವಾಸ-ತಡೆಗಳನ್ನು (ಕುಂಭಕ) ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಕೇವಲ ಕುಂಭಕವನ್ನು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ರೂಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ: "ಇದು ಕುಂಭಕದ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕುಂಭಕವಾಗಿದೆ." ಅಂದರೆ, ಇದು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಲಾಗದ ಕುಂಭಕದ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ:

"ಇದು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಪ್ರೇರಿತವಾಗುವ ಶ್ವಾಸ ಅಥವಾ ಶ್ವಾಸರಹಿತತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ."

ಆದ್ದರಿಂದ, ಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಅಥವಾ ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಉದಯಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿ ಇದು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಸಮಚಿತ್ತತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ.

3) ದೃಷ್ಟಿ (Gaze)

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯು ಸಾಧಕನಿಗೆ ಮೂಗಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೆಡಲು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ನಾಸಿಕಾಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಎರಡು

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ: "ಮೂಗಿನ ತುದಿ" ಅಥವಾ "ಮೂಗಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗ" - ಅಂದರೆ, ಮೂಗಿನ ಕೆಳಗಿನ ತುದಿ ಅಥವಾ ಮೇಲಿನ ಭಾಗ.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೆಡುವುದು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಆಂತರಿಕ ಯಾವುದರತ್ತಾದರೂ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಂತರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಚಿಂತಿಸಲು ಬಯಸುವ ರೂಪ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ನೆಡಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಗುರುದೇವರು ಮುಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ:

"ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯು ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಸ್ತುವಿನತ್ತ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು ಹೊರತು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಮೂಗಿನ ಶಾರೀರಿಕ ತುದಿಯತ್ತ ಅಲ್ಲ."

ಮೂಗಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೆಡುವುದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ.

"ಮೌನೇ ಹಿಡಿದು ಮುದ್ರೆ ಬಳಿದು" ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಮುದ್ರೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ, ಹಠಯೋಗವು ಖೇಚರಿ, ಭೂಚರಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಮುದ್ರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಈ ಶಾರೀರಿಕ ರೂಪಗಳು ಮುದ್ರೆಯ ನಿಜವಾದ ಸಾರವಲ್ಲ ಎಂದು ಗುರುದೇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬದಲಾಗಿ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸಲು ಶಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಕಣ್ಣುಗಳ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಿತಿಯು ನಿಜವಾದ ಮುದ್ರೆಯಾಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನೀವು ನೇರವಾಗಿ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದರೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೂಪವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ, ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಅದರ ಮೇಲೆ ಏಕಾಗ್ರಗೊಂಡರೆ, ಆ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ನಿಜವಾದ ಮುದ್ರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ನಾದವನ್ನು - ಆಂತರಿಕ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸಹ ನಿಜವಾದ ಮುದ್ರೆಯಾಗಿದೆ.

ರೂಪವು ಗೋಚರಿಸುವವರೆಗೆ, ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಆಂತರಂಗದತ್ತ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ರೂಪವು

ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ, ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ನೆಡಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಭೂಚರಿ ಅಥವಾ ಖೇಚರಿ ಮುದ್ರೆಗೆ ಅನಗತ್ಯ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಇದರ ನಂತರ, ಎರಡು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳೆಂದರೆ ನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾಸ. ನ್ಯಾಸ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ದೇಹದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಇಡುವುದು. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ, ಧ್ಯಾಸ ಎಂದರೆ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಮುಳುಗುವಿಕೆಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವುದು.

ದೋಹಾಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ.

1. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವ

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ಷಣದ ಅಪಾರ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೋಹಾ ಹೇಳುವಂತೆ:

"ಕಾಲ್ ಕರೋ ಸೋ ಆಜ್ ಕರ್, ಆಜ್ ಕರೋ ಸೋ ಅಬ್;ಪಲ್ ಮೇಂ ಪ್ರಲಯ ಹೋಯೇಗಿ, ಬಹುರಿ ಕರೋಗೇ ಕಬ್?"

ನಾಳೆ ಮಾಡಲು ಯೋಜಿಸಿರುವುದನ್ನು ಇಂದೇ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಇಂದು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವುದನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ, ತಡಮಾಡದೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಧಕನು ಸಣ್ಣ ಅಥವಾ ಅನರ್ಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನೂ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬಾರದು. ಸಾವು ಯಾವುದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆವರಿಸಲು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ; ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲು ಅದು ಕಾಯುವುದಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

"ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನೀಡಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಖಾತೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು."

2. ಶ್ವಾಸದ ಮಹತ್ವ

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಶ್ವಾಸವನ್ನೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಲು ಬಿಡಬಾರದು, ಏಕೆಂದರೆ ಮುಂದಿನ ಶ್ವಾಸವು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ನಿಶ್ಚಿತತೆಯಿಲ್ಲ. ಸೀನು, ಆಕಳಿಕೆ, ಕೆಮ್ಮು ಅಥವಾ ಬಿಕ್ಕಳಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಾಧಕನು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು ಬಿಡಬಾರದು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಸಮರ್ಥರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪೆಗಳು ಮುಚ್ಚಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಣ್ಣ ಕ್ಷಣವೂ ಸಹ ಕಳೆದುಹೋದ ಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.

"ಶ್ವಾಸ್ ಶ್ವಾಸ್ ಪರ್ ಹರಿ ಭಜೋ"

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೂ, ಭಗವಂತನನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಪೂಜಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕಬೀರರು ಮಣಿಗಳ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಬದಲು, ನಾವು ನಮ್ಮ ಶ್ವಾಸಗಳ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಮರದ ಮಣಿಗಳು ಅಥವಾ ಹವಳದಿಂದ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ, ಮಣಿಗಳನ್ನು ದಾರದಲ್ಲಿ ಪೋಣಿಸಲು ಮಧ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಜಪಮಾಲೆಯು ಮೇರು ಮಣಿಯನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಶ್ವಾಸದ ಜಪಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ಹರಿವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಅಂತಹ ಗಂಟುಗಳು ಅಥವಾ ಮೇರು ಮಣಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಗಂಟುಗಳು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತಡೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಮೇರು ಮಣಿಯು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಣಿಕೆಯತ್ತ ತಿರುಗಿಸಬಹುದು. "ದೇವರು ಸಂಖ್ಯೆಯಿಲ್ಲದವನು." ದಿವ್ಯತೆಯು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮೀರಿದೆ. ನಾಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಗತ್ಯವಿರುವುದು "ಹೃದಯದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ತೀವ್ರತೆ" - ಹೃದಯದೊಳಗಿನ ಆಳವಾದ ಹಂಬಲ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಭಾವನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಣಿಗಳ ಜಪಮಾಲೆಯ ಬದಲು, ಶ್ವಾಸದ ಜಪಮಾಲೆಯೊಂದಿಗೆ ನಾಮವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಲಿ. ತೀವ್ರ ಹಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಪರಮ ಸತ್ಯವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ; ಆಗ ನೀವೇ ಆ ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಬರುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ನೀವು ದಿವ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದಾಗುತ್ತೀರಿ.

3. ಮೌನ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ

ಮೂರನೇ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಪ್ರಮುಖ ಬಿಂದುವೆಂದರೆ ಮೌನ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ. ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮೌನದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವರ ನಾಮವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಇರುವೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಕೇಳಬಲ್ಲವನು ಅಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ಹೃದಯದಿಂದ ಉದಯಿಸುವ ಕರೆಯನ್ನು ಅತನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಕಬೀರರೂ ಸಹ ಆಂತರಿಕ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. "ಅಜರ್ ಅಮರ್ ಇಕ್ ನಾಮ್ ಹೈ..." ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಬೀರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "ಬಿನಹಿನ್ ಮುಖ್ ಸೇ ಜಪ್ ಕರೋ, ನಹಿ ಜೀಭ್ ದುಲಾವ್."

ಅಂದರೆ, ತುಟಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಚಲಿಸದೆ ನಾಮವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಿ.

ವೇದಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ, ಮಾತಿನ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಿವೆ - ಪರಾ, ಪಶ್ಯಂತಿ, ಮಧ್ಯಮಾ ಮತ್ತು ವೈಖರಿ. ಒಬ್ಬನು ಮಾತಿನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳನ್ನು ಮೀರಬೇಕು. ನಾಮವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವಾಗ, ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಂಪನವು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಧಕನು ಈ ಕಂಪನವನ್ನೂ ಮೀರಬೇಕು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶಾರೀರಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸಾರಾಂಶ:

ಸಾಧಕನು ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಆರಾಮದಾಯಕ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ರೂಪದ ಮೇಲೆ ನೆಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಅಪಾನವನ್ನು ಸಮಚಿತ್ತತೆಗೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಸಾಧಕನು ನಾಮವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಬೇಕು - ಉಸಿರಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ನಾಮಗಳನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೋ ಅಷ್ಟೇ ನಾಮಗಳನ್ನು ಉಸಿರು ಬಿಡುವಾಗಲೂ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಬೇಕು - ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಒಂದು ಶ್ವಾಸವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಲು ಬಿಡಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

ಮಣಿಗಳ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಶ್ವಾಸವನ್ನೇ

ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಸಾಧಕನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ಷಣವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮೌನದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.

2. ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ (The Mental Process)

ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸದೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೂ ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

1. ಯಜ್ಞ — (ತ್ಯಾಗ)

ಇಲ್ಲಿ, ಯಜ್ಞದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯಜ್ಞ ಯಾವುದು? ಭಗವದ್ಗೀತೆಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ:

ಶ್ರೋತ್ರಾದೀನೀಂದ್ರಿಯಾಣ್ಯನ್ಯೇ ಸಂಯಮಾಗ್ನಿಷು ಜುಹ್ವತಿ ।
ಶಬ್ದಾದೀನ್ ವಿಷಯಾನ್ ಅನ್ಯೇ ಇಂದ್ರಿಯಾಗ್ನಿಷು ಜುಹ್ವತಿ ॥
ಸರ್ವಾಣೀಂದ್ರಿಯಕರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಾಣಕರ್ಮಾಣಿ ಚಾಪರೇ ।
ಆತ್ಮಸಂಯಮಯೋಗಾಗ್ನೌ ಜುಹ್ವತಿ ಜ್ಞಾನದೀಪಿತೇ ॥
(ಭಗವದ್ಗೀತೆ 4.26–27)

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯು ಶಬ್ದದಂತಹ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು; ನಂತರ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಯಜ್ಞದ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅನುಕ್ರಮ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಆತ್ಮದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಮಾತ್ರವೇ ನೆಲೆಸಿದಾಗ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ತಲುಪಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

2. ಕಾಮ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯ ಆಸೆಯ ಮೇಲಿನ ವಿಜಯ

ಕಾಮ - ಕಾಮನೆ ಅಥವಾ ಇಂದ್ರಿಯ ಆಸೆಯನ್ನು - ನಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಕಾಮವನ್ನು, ಅಥವಾ ಇಂದ್ರಿಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಜಯಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅದನ್ನು ಜಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವವನಿಗೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಕಾಮಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ: ಇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿ.

"ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಮನೋ ಬುದ್ಧಿರಸ್ಯಾಧಿಷ್ಠಾನ ಮುಚ್ಯತೇ."
(ಭಗವದ್ಗೀತೆ 3.40)

ಗೀತೆಯು ಕಾಮದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಸರಣಿಯನ್ನೂ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ:

ಧ್ಯಾಯತೋ ವಿಷಯಾನ್ ಪುಂಸಃ ಸಂಗಸ್ತೇಷೂಪಜಾಯತೇ ।
ಸಂಗಾತ್ ಸಂಜಾಯತೇ ಕಾಮಃ ಕಾಮಾತ್ ಕ್ರೋಧೋ 'ಭಿಜಾಯತೇ ॥
ಕ್ರೋಧಾದ್ ಭವತಿ ಸಮ್ಮೋಹಃ ಸಮ್ಮೋಹಾತ್ ಸ್ಮೃತಿ-ವಿಭ್ರಮಃ ।
ಸ್ಮೃತಿ-ಭ್ರಂಶಾದ್ ಬುದ್ಧಿ-ನಾಶೋ ಬುದ್ಧಿ-ನಾಶಾತ್ ಪ್ರಣಶ್ಯತಿ ॥

ಹೀಗೆ, ಕಾಮವನ್ನು ಮೊದಲು ಜಯಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡಿಯು ಧೂಳಿನಿಂದ, ಬೆಂಕಿ ಹೊಗೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಭ್ರೂಣವು ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುವಂತೆ, ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವು ಇಂದ್ರಿಯ ಆಸೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಮುಸುಕನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು; ಆಗ ಮಾತ್ರ ಆತ್ಮವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

3. ಏಕಾಗ್ರತೆ (Concentration)

ಸಾಧಕನು ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ, ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಕಬೀರರು ಹಾಸ್ಯಸ್ಪದವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ:

"ಮಾಲಾ ತೋ ಕರ್ ಮೇಂ ಫಿರೇ, ಜೀಹ್ ಫಿರೇ ಮುಖ್ ಮಾಹೀಂ;
ಮನು ವಾ ತೋ ದಸ್ ದಿಶೀ ಫಿರೇ, ಯಹ್ ತೋ ಸುಮಿರನ್ ನಾಹೀಂ."

ನಾಲಿಗೆಯು ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಕೈ ಜಪಮಾಲೆಯ ಮೇಲೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಹತ್ತೂ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕಬೀರರು ಇದನ್ನು ಸುಳ್ಳು ಧ್ಯಾನ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತದೆ:

"ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಸಂಯಮ್ಯ ಯ ಆಸ್ತೇ ಮನಸಾ ಸ್ಮರನ್ ।
ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಾನ್ ವಿಮೂಢಾತ್ಮಾ ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಃ ಸ ಉಚ್ಯತೇ ॥"
(ಭಗವದ್ಗೀತೆ 3.6)

ಅಂದರೆ, ಮನಸ್ಸು ಇಂದ್ರಿಯ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸಲು ಅನುಮತಿಸುವಾಗ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ತಡೆದರೂ ಸಹ, ಅಂತಹ ಅಭ್ಯಾಸವು ಕೇವಲ ಡಾಂಭಿಕತೆ ಅಥವಾ ಸ್ವ-ವಂಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬನು ಕನಿಷ್ಠ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು: "ಮನ್ ಗಯಾ ತೋ ಜಾನೇ ದೋ, ಮತ್ ಜಾನೇ ದೋ ಶರೀರ್." ಮನಸ್ಸು ಅಲೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಲೆಯಲಿ, ಆದರೆ ದೇಹವನ್ನು ಅಲೆಯಲು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಸ್ತು ಮೊದಲು ಬರಬೇಕು. ತದನಂತರ, ಸಾಧಕನು ಅಲೆಯುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಆತ್ಮದತ್ತ ತರುವುದನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ:

"ಯತೋ ಯತೋ ನಿಶ್ಚರತಿ ಮನಶ್ಚಂಚಲಮಸ್ಥಿರಮ್ ।
ತತಸ್ತತೋ ನಿಯಮ್ಯೈತದಾತ್ಮನ್ಯೇವ ವಶಂ ನಯೇತ್ ॥"
(ಭಗವದ್ಗೀತೆ 6.26)

ಚಂಚಲ ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿರ ಮನಸ್ಸು ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವಿನತ್ತ ಅಲೆಯುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ, ಜಾಗರೂಕ ಸಾಧಕನು ಅದನ್ನು ಆ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ತಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಪದೇ ಪದೇ ಹಿಂತಿರುಗಿ ತಂದು, ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "ಚಕೋರ ಹಕ್ಕಿಯು ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಕಮಲವು ಸೂರ್ಯನ ಉದಯದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಜೇನುನೊಣವು ಸುಗಂಧಿತ ಹೂವಿನಿಂದ ಮಕರಂದವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಗೆ ಆಸಕ್ತಿ

ಹೊಂದಿದೆಯೋ, ಹಾಗೆಯೇ ನನಗೂ ಕೇವಲ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿಯಿದೆ: ನಾನು ದೇವರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಲಿ?"

ಸಾಫಲ್ಯಯುತ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಮೂರನೇ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಅಗತ್ಯವೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ - ದಿವ್ಯತೆಯಿಂದ ತುಂಬಿರಬೇಕು. ಸಾಧಕನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇತರ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಾಗವಿರಬೇಕು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಧ್ಯಾನವು ಫಲ ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಅವರು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ: "ಅಲೆಯುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅದು ಒಳಗಡೆ ಸ್ಥಿರವಾಗುವವರೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಂತರಂಗದತ್ತ ಎಳೆಯಬೇಕು."

ಅಂತಹ ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಬಳಸುವ ಶ್ಲೋಕವೆಂದರೆ: "ಯಾ ವಿಧಿ ಮನ ಕೋ ಲಗಾವೇ, ಮನ ಕೋ ಲಗಾವೇ ಪ್ರಭು-ಪದ್ ಪಾವೇ".... ದಿವ್ಯತೆಯು ಸಾಧಕನ ಮುಂದೆ ನೇರವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವಂತೆ ಮನಸ್ಸು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಏಕಾಗ್ರಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಶ್ಲೋಕವು ಅಂತಹ ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಮೂರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ:

1. ಬಿಗಿಯಾದ ಹಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಕಸರತ್ತುಪಟು.

2. ಇಬ್ಬನಿ ಹನಿಗಳನ್ನು ರುಚಿಸಲು ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಚಾಚುವಾಗಲೂ, ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ರತ್ನದ ಮೇಲೆ ಗಮನವನ್ನು ನೆಟ್ಟಿರುವ ಹಾವಿನ ಉದಾಹರಣೆ.

3. ಸತಿಯ ಉದಾಹರಣೆ.

ನಮ್ಮ ಏಕಾಗ್ರತೆಯು ಈ ಮೂವರಷ್ಟೇ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಸಂತ ಕಬೀರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮತ್ತು ಇದರ ನಂತರ, ಕನ್ನಡ ರಹಸ್ಯವಾದದಲ್ಲಿ 'ಗುರಿಯ ಒಗಡೆನೋ ಬ್ರಹ್ಮಕೆ' ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದಂತೆ.... "ನಾವು ನಿಶ್ಚಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನತ್ತ ಗುರಿಯಿಡಬೇಕು." ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಅಗತ್ಯವೆಂದರೆ: "ನಾವು ನಮ್ಮ ಶಾರೀರಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು." ದೇಹವನ್ನು ಬಂದೂಕು ಎಂದು ಮತ್ತು ಸದ್ಗುರುಗಳು ನೀಡಿದ ನಾಮವನ್ನು ಅದು ತುಂಬಿದ ಮದ್ದು ಎಂದು

ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಸಾಧಕನು ಜಾಗರೂಕತೆ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಲತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗುರಿಯಿಡುವಾಗ ಬಂದೂಕನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂತೆಯೇ, ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಸಹ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮನತ್ತ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಆಸೆಗಳು ಮತ್ತು ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ಒಬ್ಬನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಾಗಲೂ, ಇಂದ್ರಿಯ ವಸ್ತುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಹಂಬಲವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಗೀತೆಯು ಮುಂದೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳ ಈ ಉಳಿದ ರುಚಿಯು ಪರಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ:

"ವಿಷಯಾ ವಿನಿವರ್ತಂತೇ ನಿರಾಹಾರಸ್ಯ ದೇಹಿನಃ ।
ರಸವರ್ಜಂ ರಸೋ 'ಪ್ಯಸ್ಯ ಪರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿವರ್ತತೇ ॥"
(ಭಗವದ್ಗೀತೆ 2.59)

ಹೀಗಾಗಿ, ಸಾಧಕನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರ ಧ್ಯಾನದ ಮೂಲಕ ಉದಯಿಸುವ ಅಂತಃಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾಶಮಾನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು (ಪ್ರಾತಿಭ ಅನುಭವಗಳು) ಅಳವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಇಂದ್ರಿಯ ವಸ್ತುಗಳತ್ತ ಉಳಿದಿರುವ ಆಕರ್ಷಣೆಯು ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಅಂತಹ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನಕಾರಿ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸಾರಾಂಶ

ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಡಬೇಕು; ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅಲೆಯಲು ಬಿಡಬಾರದು. ಗಮನವನ್ನು ಶಾಶ್ವತದತ್ತ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕು, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ

ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ದೇವರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಕಾಮ - ಇಂದ್ರಿಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಜಯಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬನು ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು: "ಮನ್ ಗಯಾ ತೋ ಜಾನೇ ದೋ, ಮತ್ ಜಾನೇ ದೋ ಶರೀರ್." ಮನಸ್ಸು ಅಲೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಲೆಯಲಿ, ಆದರೆ ದೇಹವನ್ನು ಅಲೆಯಲು ಬಿಡಬೇಡಿ. ತದನಂತರ, ಎಂದಿಗೂ ಅಲೆಯುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಅಂತರಂಗದತ್ತ ಎಳೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿ, ಭಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ತೀವ್ರ ಅಡಚಣೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಇಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿಯಿರಬೇಕು: ನಾನು ದೇವರನ್ನು ಎಂದು ನೋಡಲಿ? ಮನಸ್ಸು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೇವರ ಒಂದೇ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ತುಂಬಿರಬೇಕು. ಸಾಧಕನು ನಂತರ ಜಾಗರೂಕತೆ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಲತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ದೇಹದ ಅರಿವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

3. ನೈತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ (The Ethical Process)

ನೈತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಷ್ಟೇ ಧ್ಯಾನದ ಸಾಧನೆಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

1. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ವಸ್ತುವಿಗಾಗಿ ಸಕ್ರಿಯ ಹುಡುಕಾಟ

ಇಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಗೆ ಜಾಗವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಧಕನು ಅಜಾಗರೂಕನಾಗಿರಬಾರದು, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಆಲಸ್ಯ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವ-ತೃಪ್ತಿ ಇರಬಾರದು. "ವಿಷಯಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ," ಅಥವಾ "ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲವೂ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಸಾಧಕನು ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಹಾಗೂ ಸುಸ್ಥಿರ

ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಬೀರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

"ಜಿನ್ ಖೋಜಾ ತಿನ್ ಪಾಯಿಯಾ, ಗಹರೇ ಪಾನೀ ಪೈಠ್;
ಹೌಂ ಬೌರೀ ಬೂಡನ್ ಡರೀ, ರಹೀ ಕಿನಾರೇ ಬೈಠ್."

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹುಡುಕುವವರೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ತಟ್ಟದ ಹೊರತು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳೂ ಸಹ ಸಾರುತ್ತವೆ: "ನಾಯಮ್ ಆತ್ಮಾ ಬಲಹೀನೇನ ಲಭ್ಯಃ." ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಕೊರತೆಯಿರುವವನಿಂದ ಈ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರದ ತಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಅದರ ಆಳಕ್ಕೆ ಧುಮುಕದೆ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗುಜರಾತಿ ಕವಿ ಪ್ರೀತಮ್ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "ಹರಿ ನೋ ಮಾರಗ್ ಛೇ ಶೂರಾನೋ, ನಹಿ ಕಾಯರನುಂ ಕಾಮ ಜೋಣೇ." ಹರಿಯ ಹಾದಿಯು ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಗಾಗಿ; ಅದು ಹೇಡಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುವವರು ಚಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರು ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಕನು ಜಾಗರೂಕ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಗುರಿಯು ಅತನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ದೇವರು ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ನಮ್ಮತ್ತ ಚಾಚಿದ್ದಾನೆ; ನಾವೂ ಅದನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಆ ದಿವ್ಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಜಾರ ಬಿಡಬಹುದು.

2. ಪ್ರಪಂಚದ ಪರಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಹೆದರದಿರುವುದು (Care Not for the Derision of the World)

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಣವೆಂದರೆ "ಪ್ರಪಂಚದ ಪರಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಹೆದರದಿರುವುದು." ಸಾಧಕನು ಇತರರನಿಂದನೆ,ಪರಿಹಾಸಅಥವಾಅಸೂಯೆಗೆಉದಾಹಸೀನನಾಗಿರಬೇಕು. ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ, ದೇವರಿಗಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಶಂಸೆ ಸಿಗಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಾಧಕನು ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ದೃಢನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ಆಂತರಿಕ ಹುಡುಕಾಟವನ್ನು

ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.

3. ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ದೇವರ ಧ್ಯಾನ

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂರನೇ ಗುಣವೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ದೇವರನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ. ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ದುಃಖ ಎರಡರಲ್ಲೂ ದೇವರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತುಳಸೀದಾಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

"ತುಳಸೀ ಐಸೇ ನಾಮ್ ಕೋ, ರೀಝಿ ಭಜೋ ಯಾ ಖೀಝಿ;
ಖೇತ್ ಪಡೇ ಬೀಯಾ ಜಮೇ, ಊಲಟ ಪಡೇ ಯಾ ಸೀಝಿ."

ಸಮೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ಬೀಜವು ಈ ರೀತಿ ಬಿದ್ದರೂ ಆ ರೀತಿ ಬಿದ್ದರೂ ಹೇಗೆ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ, ಹಾಗೆಯೇ ನಾಮವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ದಿವ್ಯತೆಯ ನೆನಪು ಫಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ದೋಹಾದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ತುಳಸೀದಾಸರು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಸೋಮಾರಿತನದಿಂದ ಅಥವಾ ಶತ್ರುತ್ವದಿಂದ ನಾಮವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದರೂ ಸಹ, ಅದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಶುಭ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ತರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಶಿವನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನಾಮವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡನು, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಕುಂಭಕರ್ಣ ಸೋಮಾರಿತನದಿಂದ ಮತ್ತು ರಾವಣನು ದ್ವೇಷದಿಂದ - ಆದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "ನಾಮದ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳು ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ, ಅವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಫಲ ನೀಡುತ್ತವೆ."

4. ಅಹಂಕಾರ ಅಥವಾ ದೇವರು — ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನಾಲ್ಕನೇ ಗುಣವೆಂದರೆ ಅಹಂಕಾರ ಮತ್ತು ಲೌಕಿಕ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯ ಬಯಕೆಯನ್ನುRenunciation ಮಾಡುವುದು. ಗುರುದೇವರು

ಹೇಳುವಂತೆ, "ಅಹಂಕಾರ ಅಥವಾ ದೇವರು — ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ."

ರಹೀಮ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

"ರಹೀಮನ್ ಗಲೀ ಹೈ ಸಾಂಕೀ, ದೂಜೋ ನ ತರಾಹಿ;
ಆಪು ಅಹೈ ತೋ ಹರಿ ನಹೀಂ, ಹರಿ ತೋ ಆಪು ನಹೀಂ."
"ಪಿಯಾ ಚಾಹೇ ಪ್ರೇಮ-ರಸ, ರಾಖಾ ಚಾಹೇ ಮಾನ್;
ಏಕ್ ಮ್ಯಾನ್ ಮೇಂ ದೋ ಖಡಗ್, ದೇಖಾ ಸುನಾ ನ ಕಾನ್."

ಸಂಧಿಯು ಕಿರಿದಾಗಿದೆ; ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಅಹಂಕಾರವಿದ್ದರೆ, ದೇವರಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ದೇವರು ಇದ್ದಾಗ, ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ದಿವ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಕರಂದವನ್ನು ಬಯಸಬಹುದು ಅಥವಾ ತನ್ನ ಹೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎರಡು ಕತ್ತಿಗಳು ಒಂದೇ ಒರೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ನಾವು ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತ್ಯಜಿಸದ ಹೊರತು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

5. ದೇವರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ

ಅಂತಿಮ ಗುಣವೆಂದರೆ ಸಾಧಕನು ದೇವರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕಬೀರರು ತಮ್ಮ ದೋಹಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

"ಕಬೀರಾ ಧಾರಾ ಅಗಮ್ ಕೀ, ಸದ್ಗುರು ದೈ ಲಖಾಯ್;
ಉಲ್ಟೀ ತಾಹೀ ಸುಮಿರಣ್ ಕರೌ, ಸಾಮೀ ಸಂಗ ಮಿಲಾಯ್."

ಧಾರಾ ಎಂಬುದು ಸದ್ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ದೋಹಾದ ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೆಂದರೆ ಸಾಧಕನು ಈ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರವಾಹದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು, ಭಗವಂತನ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನದ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಂತ ಬಹಿರೋಣಿಯವರೂ ಸಹ ದೇವರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡದ ಹೊರತು ಧ್ಯಾನವು ತನ್ನ ಲೈಂಗವನ್ನು ತಲುಪುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ("ಸನ್ಮುಖ್ ಸಾವರಾ ಖಿಡಾ ಹೋ..." — ಭಗವಂತನು ಸಾಧಕನ ಮುಂದೆ ನೇರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.) ರೂಪ-ಅನುಸಂಧಾನದ ಮೂಲಕ, ದಿವ್ಯ ರೂಪದ ಆಂತರಿಕ ಅರಿವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದಾದಂತೆಯೇ, ನಾದ-ಅನುಸಂಧಾನದ ಮೂಲಕ, ಆಂತರಿಕ ಶಬ್ದವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕವೂ ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾದ-ಅನುಸಂಧಾನದ ಮೂಲಕ ಧ್ಯಾನವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ.

"ಅಪ್ನೇ ಘಟ್ ದಿಯಾನಾ ಬರು ರೇ" ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಕಬೀರರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಎರಡು ಶಿಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ - ಒಂದು ಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಋಣಾತ್ಮಕ. ಋಣಾತ್ಮಕ ಶಿಸ್ತಾಗಿ, ಅವರು ನಾವು "ಸಮಯದಿಂದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಮರೆಯುವ" ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಂತರಂಗದತ್ತ ತಿರುಗಬೇಕು. ಧನಾತ್ಮಕ ಶಿಸ್ತಾಗಿ, ಅವರು ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ನಾವು ಅದರತ್ತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಾಗುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? "ಜಗ್‌ಮಗ್ ಜ್ಯೋತ್ ನಿಹಾರ್ ಮಂದಿರ್ ಮೇಂ."

ಸಾಧಕನು ದಿವ್ಯತೆಯ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ನೋಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ದೇವರ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಕೃಪೆಯು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ದಿವ್ಯ ಬೆಳಕು ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು - ತನ್, ಮನ್, ಧನ್ ಅನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವೂ ಆ ದಿವ್ಯ ಬೆಳಕನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ಮತ್ತು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲು ಮುಡಿಪಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾಮವೇ ದಿವ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಭಕ್ತನ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕಬೀರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕನ್ನಡರಹಸ್ಯವಾದದಲ್ಲಿ, 'ಬಿಲ್ವಪತ್ರದಧರಿಸಿಬೇಕಣ್ಣ' ಶ್ಲೋಕವು

ಬಿಲ್ವ ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮೂಗಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ಸಾಧಕನು ಸದ್ಗುರುಗಳ ಕೃಪೆಯ ಮೂಲಕ ಆಂತರಿಕ ಬೆಳಕನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಅಥವಾ ಆಂತರಿಕ ನಾದವನ್ನು ಕೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಸಾಧಕನು ನಂತರ ಈ ಅನುಭವಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರಲು ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? "ದೇವರು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಲು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು." ಅಂದರೆ, ದೇವರು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಆದರೆ ಆತನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿಹೋಗದಂತೆ - ನಾವು ಆತನನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. "ಆತನನ್ನು ಓಡಿಹೋಗಲು ಬಿಡಬೇಡಿ." ("ಧರುಣಿ ಕೇಶವ ಆಣಾ ಭಾವಬಳೇ") ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ನಾವು ದೇವರ ದರ್ಶನದ ಒಂದು ನೋಟವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು, ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಭಯಾನಕ ಪಾಪಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. ತದನಂತರ ಏನಾಗುತ್ತದೆ - ಈ ಮರ್ತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಶುದ್ಧತೆಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರೂಪವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸ್ವತಃ ಮಹಾನ್ ಶುದ್ಧೀಕಾರಕರಾಗುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಈ ಮರ್ತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇತರ ಜನರನ್ನೂ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುತ್ತಾ. (K.M. 200)

ನಾವು ಪ್ರತಿದಿನ ಆರತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತೇವೆ: "ಸದ್ಗುರು-ಚೇನಿ ಸಂಗೇ ಐಸೀ ಆರತೀ ಕೇಲೀ, ನಿವೃತ್ತಿ ಆನಂದಾತ್ ತೇಥೇ ವೃತ್ತಿ ನಿಮಾಲೀ." ಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾಮವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವ ಧ್ಯಾನ (Pre-realizational meditation) ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಧ್ಯಾನದ ರೀತಿಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ನಂತರದ ಧ್ಯಾನ (Post-realizational meditation) ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನೈತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸಾರಾಂಶ

ದೇವರ ಸಕ್ರಿಯ ಹುಡುಕಾಟ: ಸಾಧಕನು ದೇವರಿಗಾಗಿ ಸಕ್ರಿಯ

ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕು, ಜನರು ಏನು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಸೀನನಾಗಿರಬೇಕು, ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಹಂಕಾರ ಮತ್ತು ಲೌಕಿಕ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯ ಬಯಕೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ದೇವರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು.

ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಆಯಾಮ — ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಭಾವ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಾನ

ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ನಾವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಹಂತಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದೇವೆ - ಸದ್ಗುರುಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಕೃಪೆ, ನಾಮದ ನೆರವಿನಿಂದ ಧ್ಯಾನ, ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನದ ಶಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಯಾಮಗಳು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಕಿರೀಟ ತೊಡಿಸುವುದು ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಧಕನ ತೀವ್ರ ಹಂಬಲವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವರು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಕೇವಲ ಮೂಗಿನ ತುದಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನಾವು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು, ಅಂದರೆ ಭಾವ ಅಥವಾ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸದ ಹೊರತು, ಯಾವುದೂ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಕ್ತಿಯು, ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಹಂಬಲದ ಏಕಾಗ್ರ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಉದಯಿಸದ ಹೊರತು, ದೇವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಬೇರೇನೂ ನಿಜವಾದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಯಶಸ್ವಿ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ ತರಲಾಗಿದೆ:

"ಅನನ್ಯಚೇತಾಃ ಸತತಂ ಯೋ ಮಾಂ ಸ್ಮರತಿ ನಿತ್ಯಶಃ ।
ತಸ್ಯಾಹಂ ಸುಲಭಃ ಪಾರ್ಥ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಸ್ಯ ಯೋಗಿನಃ ॥"
(ಭಗವದ್ಗೀತೆ 8.8)

ಮೂರು ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ:

1. ಅನನ್ಯಚೇತತ್ವ — ಏಕಾಗ್ರ ಭಕ್ತಿ: ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರ ಭಕ್ತಿಯು ಹೃದಯದೊಳಗೆ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಉದಯಿಸಬೇಕು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಆಕರ್ಷಣೆ ಅಥವಾ ಬಾಂಧವ್ಯವಿರಬಾರದು.

2. ನಿತ್ಯಶಃ — ನಿರಂತರ ಸ್ಮರಣೆ: ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಭ್ಯಾಸವು ನಿರಂತರವಾಗಿರಬೇಕು.

ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಪುಟದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ >>>

'ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ'

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗ

ಸದ್ಗುರು

↓ ನಾಮ

↓ ಧ್ಯಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಿಂತನೆ	ನೈತಿಕ ಚಿಂತನೆ	ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆ
ತಾರ್ಕಿಕರು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳಿಗಾಗಿ ದೇವರ ೧೦ ಗುಣಗಳ ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ	"ಗನ್‌ಪೌಡರ್" ನೈತಿಕತಾವಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ	ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳ ಸಾಧಕರಿಗಾಗಿ

↓

ಭೌತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ನೈತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ಭಕ್ತಿಯ ಆಯಾಮ	ದೈವಿಕ ಕೃಪೆ
(ಉಸಿರಾಟವನ್ನು ಒಂದು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.) 1. ಆಸನ 2. ಉಸಿರಾಟ 3. ದೃಷ್ಟಿ 4. ಧ್ಯಾನದ ಮಹತ್ವ 5. ಉಸಿರಾಟದ ಮಹತ್ವ 6. ಮೌನದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ	(ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು; ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸದೆ ಅಲ್ಪಮಾತ್ರದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೂ ಅಸಾಧ್ಯ.) 1. ಯಜ್ಞ 2. ಆಸೆಯ ಮೇಲೆ ಜಯ 3. ಏಕಾಗ್ರತೆ - ಮಾನಸಿಕ ಶಾಂತಿ, ತ್ಯಾಗ, ಒಳಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಲೋಚನೆಯ ಅತಿಕ್ರಮಣವಾಗದಿರುವುದು 4. ಇಂದ್ರಿಯವಿಷಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ದೇವರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ	1. ದೇವರಿಗಾಗಿ ಸಕ್ರಿಯ ಅನ್ವೇಷಣೆ 2. ಜನರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದು 3. ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಧ್ಯಾನ 4. ಅಹಂಕಾರದ ತ್ಯಾಗ 5. ದೇವರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ	(ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ್ದು) 1. ಅನನ್ಯ-ಚೇತಸಾ - ಏಕನಿಷ್ಠ ಭಕ್ತಿ 2. ನಿತ್ಯಶಃ - ನಿರಂತರ ಸ್ಮರಣೆ 3. ನಿತ್ಯ-ಯುಕ್ತತ್ವಮ್ - ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ನಿರಂತರತೆ 4. ಗೌರವಭಾವದಿಂದ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ 5. ಶರಣಾಗತಿ	1. "ದದಾಮಿ ಬುದ್ಧಿಯೋಗಂ ತಂ" - (ಅವರಿಗೆ ಆ ಬುದ್ಧಿಯೋಗವನ್ನು ನಾನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ) 2. "ತೇಷಾಮೇವಾನುಕಂಪಾರ್ಥಂ" - (ಅವರ ಮೇಲಿನ ಕರುಣೆಯಿಂದ) 3. "ತತ್-ಪ್ರಸಾದಾತ್ ಪರಾಂ ಶಾಂತಿಂ" - (ಅವನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಪರಮ ಶಾಂತಿ)

॥ ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಸದ್ಗುರುನಾಥ ಮಹಾರಾಜ್ ಕೀ ಜಯ ॥

- ಡಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಅಮೃತಾ ಸಂಜೀವ್ ದಾತ್ಯೆ
ಚಿಂಚವಾಡ್, ಪುಣೆ
ಮೊಬೈಲ್ ನಂ.: +91 99225 01306

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂತ ವಾಙ್ಮಯದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿನ ರತ್ನಗಳು: 'ವಚನಾಮೃತ'

ತೈಸೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರೀಂ ಯಿಯೇ । ಅಂತರಂಗಚಿ ಅಧಿಕಾರಿ ।
ಪರಿ ಲೋಕು ವಾಕ್ಯಾತುಯೇ । ಹೋಈಲ್ ಸುಖಿಯಾ ॥೧೭೫೦॥

(ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಅನುಭವಗಳು ನಿಜವೋ ಅಥವಾ ಸುಳ್ಳೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸ್ವಂತ ಅಂತಃಕರಣವೇ ನಿಜವಾದ ಮಾನದಂಡವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂತವಾಙ್ಮಯದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಓದುಗನು ಧನ್ಯನಾಗುವನು ಎಂಬುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದಾದ್ದಾಗಿದೆ.)

ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಡಾಕ್ಟರ್ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆ (ಪೂಜ್ಯ ಡಾಕ್ಟರ್ ರಾಮಚಂದ್ರದತ್ತಾತ್ರಯರಾನಡೆ)ಅವರಅಧ್ಯಾತ್ಮಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯಲ್ಲಿನ 'ವಚನಾಮೃತ'ದ ಮೊದಲ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿಯ ಓವಿ.

ಸಂತವಾಙ್ಮಯವನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪೂ. ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆಯವರು ಆರಂಭಿಸಿದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರದೇ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬಹುದು:

"ಈ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವಾಙ್ಮಯದ ಮೂಲಕ ಪರಮಾರ್ಥದ ಉಜ್ವಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೆರೆದಿಡುವುದು. ಪರಮಾರ್ಥದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ವಿವಿಧ ಭ್ರಾಮಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಶುದ್ಧ ಪರಮಾರ್ಥದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸಂತವಾಙ್ಮಯದ ಪವಿತ್ರ

ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವಂತಹ ಅನುಭವಗಳನ್ನೇ ಸಂತರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹಾಗೂ ಸತ್ಪುರುಷರ ವಿಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ, ಸ್ವಾನುಭವದೊಂದಿಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಜನರಿಗೆ ಪರಮಾರ್ಥದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವಂತಹ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಯುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ."

ಪೂ. ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆಯವರು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂತವಾಙ್ಮಯದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ೧೯೧೪-೧೫ರಿಂದಲೇ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ ಮತ್ತು ತುಕಾರಾಮರ ಅಭಂಗ-ಗಾಥೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಆಯ್ದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಅವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ (೧೯೧೮-೧೯) ಅವರು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರು ಸ್ವತಃ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಅವತರಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಗು. ವೈ. ಹ. ಭ. ಪ. ವಿಷ್ಣುಬುವಾ ಜೋಗ ಮಹಾರಾಜರ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಜೋಗರು ಈ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಓದಿದರು. ಅವರು ಗುರುದೇವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಜೋಗ ಮಹಾರಾಜರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಸೋನೋಪಂತ ದಾಂಡೆಕರರನ್ನು ನೋಡಿ ಉದ್ಗರಿಸಿದರು:

"ಅರೇ ವಾ! ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ಅವತರಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ!"

೧೯೧೯-೨೦ರಲ್ಲಿ ಪೂ. ಗುರುದೇವರು ಆಳಂದಿಯಲ್ಲಿ 'ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು. ಉಪನ್ಯಾಸವು ಅತ್ಯಂತ ಶಾಂತವಾಗಿ, ತರ್ಕಬದ್ಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಸಮಾರಂಭ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಪೂ. ವಿಷ್ಣುಬುವಾ ಜೋಗ ಮಹಾರಾಜರು ಗುರುದೇವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು:

"ರಾಮಭಾವು, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ, ಅನೇಕ ಜನರಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಇಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೋ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ತುಂಬಾ ಆನಂದವಾಯಿತು."

'ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ, ಸ್ವಾನುಭವದೊಂದಿಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ...' ಈ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅರ್ಥವಿದೆ. ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದ ನಂತರ ಪೂ. ಗುರುದೇವರು ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಪರಾಮರ್ಶೆಗೆ ಅವರ ಸ್ವಾನುಭವದ ಭದ್ರವಾದ ಆಧಾರವಿದೆ.

ಜೈಸೇ ಡೋಳ್ಯಾಂ ಅಂಜನ ಭೇತೇ ।
ತೇ ವೇಳೀಂ ದೃಷ್ಟೀಸೀ ಘಾಂಟಾ ಫುಟೇ ।
ಮಗ ವಾಸ ಪಾಹಿಜೇ ತೇಥ ಪುಗಟೇ ।
ಮಹಾನಿಧೀ ॥
(ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ: ೧.೨೩)

(ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಅಂಜನ ಹಾಕಿದಾಗ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪತ್ತೂ ಸಹ ಕಾಣಿಸತೊಡಗುತ್ತದೆ.)

ಪೂಜ್ಯ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆಯವರಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಅನುಭವಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ಇತರರು ವಿವರಿಸಿದ ಅನುಭವಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಅವರು ನಿಖರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ವಿವರಣೆಯ ಹಿಂದಿನ **ಭೂಮಿಕಾ** ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಅನುಭವಗಳ ಮಾಡಿದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ ಭದ್ರವಾದ ಅಡಿಪಾಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿತ್ತು.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೨೬ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಳಗಿನ ವಚನಾಮೃತಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು:

೧. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ವಚನಾಮೃತ
೨. ಸಂತ ವಚನಾಮೃತ
೩. ತುಕಾರಾಮ ವಚನಾಮೃತ
೪. ರಾಮದಾಸ ವಚನಾಮೃತ

ಮುಂದೆ ೧೯೫೫ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಏಕನಾಥ ವಚನಾಮೃತವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ 'ವಚನಾಮೃತ'ಗಳನ್ನು ಅವರು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ

ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಂತವಾಙ್ಮಯದ ಸೌಂದರ್ಯವು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಸಂತವಾಙ್ಮಯದ ಸಾಗರದಿಂದ ಈ ಪಂಚರತ್ನಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಭಂಗಕ್ಕೂ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ನೀಡಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಕೈಗೆ ತಲುಪಿಸಿದರು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಚನಾಮೃತಗಳನ್ನು ನಾವು ಓದಿದಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ — ಪೂಜ್ಯ ಗುರುದೇವ ರಾನಡೆಯವರು "ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು" ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ; "ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಏನು" ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಮಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದರು.

ಈ ನಾಲ್ಕೂ ವಚನಾಮೃತಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸಂತರ ಆಯ್ದ ಅಭಂಗಗಳು, ಓವಿಗಳು ಮತ್ತು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ವಿಷಯವಾರು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಸಹ ಆ ಅಭಂಗಗಳ, ಓವಿಗಳ ಮತ್ತು ಶ್ಲೋಕಗಳ ಸವಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ.

ಈ ವಚನಾಮೃತಗಳು ಮರಾಠಿ ಸಂತವಾಙ್ಮಯದ ಮಂಥನದಿಂದ ಹೊರತೆಗೆದ ನವನೀತವಾಗಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂತವಾಣಿಯ ಸಾರವು ಹೇಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಪರಮಾರ್ಥಮಾರ್ಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಗಳ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂತಪರಂಪರೆಯ ಅದು ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವೇ ಆಗಿದೆ.

— ವಿಜಯ ಆಪ್ಟೆ
ಮುಲುಂಡ್

यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत

परमार्थज्ञान यथार्थ कोणी सांगितले असेल तर कृष्णाने.

कृष्ण म्हणतात!

"माझ्या भक्तामुळे मी प्रगट झालो.

भक्ताच्या भक्तीविना मला प्रगट होता येत नाही.

ज्यांनी ज्यांनी भक्ती केली, त्यांना मी माझे सर्वस्व दिले.

जी माझी नांवे आहेत, ती माझ्या भक्तांची आहेत."

सद्‌गुरू श्री निसर्गदत्त महाराज